

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **nowe media i e-biznes**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku

Data przeprowadzenia wizytacji: **5-6 kwietnia 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	36
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	38
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
5. Załączniki:	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	54
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	54
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	54
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	54

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	54
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	54
Nie dotyczy. _____	54
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	54
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Maria Próchnicka – członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Patrycja Szostok-Nowacka – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Sabina Kauf – ekspert PKA
3. Bogdan Lewiński – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Joanna Maruszczak – ekspert PKA ds. studenckich
5. Justyna Szadkowska – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes prowadzonym w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku została dokonana z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej, w związku z upływem okresu obowiązywania wydanej uprzednio oceny programowej, w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku. Poprzednia ocena (pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat) wydana została uchwałą nr 111/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 24 lutego 2022 r. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w uzasadnieniu powyższej uchwały sformułowało zalecenia o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji członkowie zespołu oceniającego uczestniczyli w spotkaniach z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, a także dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych oraz przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano również wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	nowe media i e-biznes	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)		
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o komunikacji społecznej i mediach – 85% nauki o zarządzaniu i jakości – 15%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów (180 ECTS)	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy (960 godzin dydaktycznych) / 40 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – <i>e-biznes</i> – <i>media i komunikacja społeczna</i> 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	79	nie dotyczy
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2591	nie dotyczy
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	103,5 ECTS	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	131 ECTS – <i>media i komunikacja społeczna</i> 127 ECTS – <i>e-biznes</i>	nie dotyczy
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	92,5 ECTS	nie dotyczy

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek nowe media i e-biznes wpisuje się w strategię Państwowej Akademii Nauk Stosowanych (PANS) we Włocławku, w szczególności w związku z celami w zakresie tworzenia kierunków studiów, których program jest dostosowany do uwarunkowań rynkowych, a zarazem adaptowalny do zmieniających się okoliczności funkcjonowania otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcja kształcenia uwzględnia rosnące zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu szeroko rozumianej komunikacji społecznej, w szczególności pracujących w mediach cyfrowych, nie tylko rozumianych jako media masowe, ale również jako media służebne wobec różnego rodzaju firm i instytucji.

Kierunek został przypisany do nauk o komunikacji społecznej i mediach (85%) oraz nauk o zarządzaniu i jakości (15%). Takie przyporządkowanie zostało odzwierciedlone w samej koncepcji kształcenia, zakładającej kształcenie do podejmowania różnych ról komunikacyjnych, z uwzględnieniem wiedzy i umiejętności właściwych dla pracowników mediów oraz uwarunkowań rynkowych, umieszczających komunikację społeczną wśród głównych funkcji zarządzania. Kształcenie ogólnokierunkowe opiera się w głównej mierze na naukach o komunikacji społecznej i mediach, zaś specjalnościowe w przypadku specjalności *media i komunikacja społeczna* nadal główny nacisk kładzie na tę dyscyplinę, zaś na specjalności *e-biznes* akcent przesunięty został w kierunku nauk o zarządzaniu i jakości. W samej koncepcji więc przyporządkowanie kierunku jest zasadne, jednak w praktyce studenci zazwyczaj wybierają specjalność *e-biznes*, w związku z czym procentowy udział efektów uczenia się związanych z naukami o zarządzaniu i jakości w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów wynosi więcej niż zakładane 15%.

W koncepcji kształcenia uwzględniono postęp w dyscyplinie nauk o komunikacji społecznej i mediach, jego ukierunkowanie na komunikację sieciową, jak również rosnące znaczenie procesów komunikacji, realizowanych nie tylko za pośrednictwem mediów, ale również w obrębie firm, organizacji czy instytucji, których funkcjonowanie w znacznym stopniu zależy od sprawnego porozumiewania się z otoczeniem. W programie znajdują się więc treści związane z tradycyjnie rozumianymi mediami, ale również zagadnienia związane z wykorzystaniem mediów społecznościowych i innych cyfrowych platform, a nawet sztucznej inteligencji do różnego rodzaju działalności, w tym rynkowej, związanej z prowadzeniem biznesu w sieci. Bieżące dostosowywanie treści kształcenia do zmieniających się warunków funkcjonowania procesów komunikacyjnych jest możliwe między innymi dzięki powierzeniu prowadzenia zajęć praktykom na co dzień zajmującym się tego typu działalnością, nie tylko w mediach, ale również w podmiotach obsługujących komunikacyjnie różnego rodzaju podmioty. Sama koncepcja kształcenia jest oparta na standardzie DIMAQ, który definiuje niezbędny poziom wiedzy i kwalifikacji specjalistów z obszaru marketingu cyfrowego. W ramach zajęć przewiduje się także przygotowanie studentów do certyfikacji Google.

Kształcenie na kierunku jest, co do zasady, prowadzone stacjonarnie w ramach zajęć kontaktowych, jednak przewiduje również wykorzystanie narzędzi do kształcenia na odległość, jednak wyłącznie w przypadku zajęć teoretycznych. W programie nie uwzględnia się obowiązkowego prowadzenia zajęć online.

Uczelnia bardzo ściśle współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy nie tylko wchodzi w skład Rady Ekspertów, ale również stanowią znaczną część kadry kierunku nowe media i e-biznes, w części wywodzą się również z grona absolwentów, w związku z czym nie sposób wyznaczyć precyzyjnych granic pomiędzy interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi kierunku. Przekłada się to na bieżące współdziałanie nie tylko w procesie kształcenia, ale również na wprowadzanie zmian w koncepcji kształcenia oraz programie studiów, który jest modyfikowany w zależności od zgłaszanego zapotrzebowania wynikającego z dynamicznych zmian w obszarze technologii i praktyk komunikacyjnych. Ostatnią zmianą tego typu było wprowadzenie zajęć z wykorzystania sztucznej inteligencji w praktyce e-biznesu. Dodatkowo, dzięki zasiadaniu przedstawicieli studentów w kolegialnych organach Uczelni, wszystkie zmiany w programach studiów są przez nich opiniowane.

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z zakładanymi celami kształcenia na studiach o profilu praktycznym. Zakładają zdobywanie wiedzy z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz zarządzaniu i jakości, niezbędnej dla późniejszego kształtowania umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych właściwych dla działalności zawodowej w sferze szeroko pojętej komunikacji społecznej. Sposób sformułowania efektów uczenia się jest jednak bardzo ogólny (np. [absolwent] „posiada zaawansowaną wiedzę o typowych rodzajach struktur i instytucji społecznych, ich podstawowych elementach, relacjach między tymi strukturami, instytucjami i ich elementami oraz o budowie i funkcjach systemu kultury i mediów” lub „potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk specyficznych dla nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz nauk o zarządzaniu i jakości, wykorzystując zdobytą wiedzę, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej”) i nie pozwala na zidentyfikowanie faktycznych efektów nabywanych przez studentów. W przypadku opisów wielu zajęć następuje konkretyzacja efektów uczenia się (np. tworzenie i zarządzanie e-sklepem, edukacja medialna), jednak w przypadku wielu zajęć nie zostały określone specyficzne efekty uczenia się (np. *podstawy filozofii, psychologia społeczna, podstawy psychologii, podstawy ekonomii i zarządzania, podstawy prawa cywilnego, podstawy etyki, marketing polityczny, polityka i władza w mediach, skuteczne komunikowanie*), zaś w innych przypadkach konkretyzacja jest tylko pozorna i następuje poprzez dopisanie do ogólnego efektu kierunkowego nazwy zajęć (np. *podstawy projektowania gier czy marketing w wyszukiwarkach internetowych*). Niektórym z zajęć określonych w programie studiów przypisane zostały przypadkowo kierunkowe efekty uczenia się mające bardzo ogólny charakter, dla których nie zaplanowano treści programowych umożliwiających nabycie tych efektów, np. dla zajęć *podstawy filozofii* zakłada się osiągnięcie efektu: „posiada zaawansowaną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w działalności w sferze nowych mediów, komunikowania społecznego oraz zarządzania”.

W warstwie językowej efekty uczenia się są zgodne z 6. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, odpowiadającym studiom pierwszego stopnia. Znajdują się w nich odniesienia do wszystkich efektów PRK. Poziom zaawansowania przewidywanych efektów uczenia się jest określany jako zaawansowany czy rozwinięty. Należy jednak zauważyć, że w procesie dostosowywania opisu efektów uczenia się zakładanych dla kierunku nowe media i e-biznes Uczelnia ograniczyła się do zapewnienia ich zgodności z 6. poziomem PRK wyłącznie w warstwie językowej, nie wypełniła jednak ich ramowej formy treścią opisującą faktyczny zakres wiedzy i umiejętności oraz postaw zakładanych do nabycia przez studentów zgodnie z celami kształcenia na ocenianym kierunku, np. efekt KW_03 w brzmieniu przez zmianą: [absolwent] „ma podstawową wiedzę o typowych rodzajach struktur i instytucji społecznych, ich

podstawowych elementach, relacjach między tymi strukturami, instytucjami i ich elementami oraz o budowie i funkcjach systemu kultury i mediów” zastąpiony został efektem w brzmieniu: „posiada zaawansowaną wiedzę o typowych rodzajach struktur i instytucji społecznych, ich podstawowych elementach, relacjach między tymi strukturami, instytucjami i ich elementami oraz o budowie i funkcjach systemu kultury i mediów. Podobnie efekt KW_07: „ma wiedzę o metodach, narzędziach i technikach pozyskiwania danych, właściwych dla nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki o ekonomii i finansach, szczególnie o technologiach informacyjnych, pozwalających opisywać wybrane struktury i instytucje społeczne oraz zachodzące w nich zmiany” został zastąpiony efektem: „posiada zaawansowaną wiedzę o metodach, narzędziach i technikach pozyskiwania danych, właściwych dla nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz nauk o zarządzaniu i jakości, szczególnie o technologiach informacyjnych, pozwalających opisywać wybrane struktury i instytucje społeczne oraz zachodzące w nich zmiany”. Zaprezentowane tu przykłady obrazują „metodę” zastosowaną przez Uczelnię w doskonaleniu opisu zakładanych efektów uczenia się w celu jego dostosowania do 6. poziomu PRK, co nastąpiło w warstwie językowej, ale nie nastąpiło w kluczowej warstwie merytorycznej, gdyż „udoskonalony” w ten sposób opis zakładanych efektów uczenia się nie utracił swojego ramowego charakteru i nie można na jego podstawie określić zakresu wiedzy zakładanej do nabycia przez studenta oraz rodzaju i stopnia złożoności umiejętności, w tym w szczególności umiejętności praktycznych. Jak zaznaczono wyżej, konkretyzacja ta nie następuje także na poziomie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów, gdyż dla znaczącej liczby zajęć nie sformułowano szczegółowych efektów uczenia się. Tak skonstruowany opis efektów uczenia się, w którym opis efektów specyficznych dla zajęć nie doprecyzowuje i nie wyczerpuje zakresu merytorycznego zawartego w opisie efektów zakładanych dla całego programu, w znaczącym stopniu utrudnia zdefiniowanie systemu weryfikacji oceny efektów uczenia się nabywanych przez studentów, gdyż np. bez określenia zakresu wiedzy do nabycia nie można sprawdzić, czy ta wiedza faktycznie została nabyta. Podobnie, gdy ten sam kierunkowy efekt uczenia się (bez jego doprecyzowania dla konkretnych zajęć) jest przypisany do różnych zajęć (por. matryca pokrycia efektów uczenia się), nie można określić, w jakiej części ten efekt jest osiągany na poszczególnych zajęciach, a tym samym sprawdzić, czy został osiągnięty.

Poziom konkretyzacji efektów uczenia się nie pozwala na stworzenie efektywnego systemu ich weryfikacji. W niektórych sylabusach następuje ich konkretyzacja, umożliwiającą właściwą weryfikację, w innych nie ma to miejsca. W przypadku niektórych zajęć praktycznych deklaruje się brak efektów uczenia się związanych z wiedzą, a następnie jako metody weryfikacji podaje się kolokwium sprawdzające wiedzę, co nasuwa wniosek, że efekty uczenia się przypisano do zajęć w sposób dość dowolny i przypadkowy. Same sposoby weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane i pozwalają na sprawdzenie bardzo wielu efektów uczenia się, jednak ich związek z efektami uczenia się, zważywszy na ogólnikowość tych efektów, pozostaje dość swobodny.

Efekty uczenia się uwzględniają aktualny stan wiedzy w dyscyplinach nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz o zarządzaniu i jakości, jak również postęp i stan praktyki oraz szybko następujące zmiany technologiczne w dziedzinie komunikowania społecznego, która jest właściwa dla kierunku. Ich niedostatkiem jest brak jednoznacznego określenia, która część wiedzy merytorycznej, jakie konkretnie umiejętności i kompetencje społeczne, będą kształtowane w trakcie studiów. Oczywiście jest, że w dobie błyskawicznie zmieniających się uwarunkowań technologicznych szczególnie trudne może być precyzyjne wskazywanie np. programów czy platform, jakie student nauczy się obsługiwać, jednak możliwe jest to przy corocznej modyfikacji opisu zajęć w sylabusach, co również nie następuje.

W opisie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono szereg efektów związanych z umiejętnościami praktycznymi (w podziale na umiejętności medialno-komunikacyjne, technologiczne i zarządcze) oraz kompetencjami społecznymi, które jednak, podobnie jak efekty związane z wiedzą, nie zostały skonkretyzowane. Praktyczne umiejętności zostały właściwie doprecyzowane w przypadku praktyk zawodowych, jednak w przypadku innych zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nadal w wielu przypadkach pozostają one kopią bardzo ogólnych efektów kierunkowych. Na przykład w przypadku zajęć *podstawy digital marketingu* zajęciom przypisano ogólny efekt: „Student potrafi ocenić przydatność konkretnych narzędzi digital marketingu do realizacji zadań w sferze nowych mediów, w tym do prowadzenia działalności gospodarczej”, jednak ani nie wyszczególniono tych „konkretnych narzędzi”, ani nie założono umiejętności praktycznego posługiwania się przez studenta wybranymi narzędziami; podobnie założono, że „Student posiada wiedzę niezbędną do rozwijania obszaru digital marketingu w różnych formach przedsiębiorczości”, jednak nie określono w opisie, czym owa „niezbędna wiedza” jest, a więc zdefiniowano „nieznane przez nieznane”. Na zajęciach *podstawy przedsiębiorczości* w treściach programowych znajduje się opracowanie biznesplanu dla nowej firmy, ale takiego efektu trudno szukać wśród efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych zakładanych dla tych zajęć.

Właściwie opisano efekty związane z opanowaniem języka obcego, które zostały określone jako osiągnięcie co najmniej poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, z uwzględnieniem właściwej dla tego poziomu wiedzy oraz umiejętności wypowiedzania się w mowie i piśmie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się dostosowanie opisu kierunkowych efektów uczenia się oraz efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów do charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na 6. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, zgodnie z wymogami w zakresie poziomu zaawansowania wiedzy oraz określenie	Dokonano odpowiednich zmian w opisie efektów uczenia się właściwych dla kwalifikacji na 6. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Zalecenie zrealizowane

	w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studentów.		
2.	Zaleca się dostosowanie procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się do redefiniowanych efektów uczenia się poprzez odpowiedni dobór treści programowych im przypisanych oraz oszacowanie nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.	Dokonano analizy treści programowych oraz oszacowania nakładu pracy studenta w kontekście wymogów w zakresie poziomu zaawansowania wiedzy.	Zalecenie zrealizowane
3.	Zaleca się dopełnienie wymogów formalnych związanych ze zmianami w programie studiów.	Dokumenty składające się na program studiów zostały pozytywnie zaopiniowane przez: Zakładową Komisję ds. Jakości Kształcenia (ZKJK), Radę Ekspertów, Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia oraz przyjęte uchwałą 36/22 przez Senat PUZ.	Zalecenie zrealizowane
4.	Zaleca się wdrożenie działań projakościowych zapobiegających powstawaniu nieprawidłowości w formułowaniu efektów oraz bieżącą ocenę skuteczności tych działań.	Dokonano modyfikacji zapisów w Księdze Jakości Kształcenia w zakresie zadań i kompetencji ZKJK oraz WKJK dotyczących odpowiednio: obowiązku przygotowywania projektów programu studiów na podstawie właściwych i aktualnie obowiązujących przepisów prawa oraz nadzoru nad adekwatnością zastosowanych przepisów prawnych.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Konstrukcja programu studiów, koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się są zgodne ze strategią Uczelni i wpisują się w realizowane przez nią cele, w szczególności w obszarze nowoczesnego i adaptacyjnego przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy. Mieszczą się one w dyscyplinach nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz zarządzaniu i jakości, do których został przypisany kierunek, choć deklarowany w programie studiów procentowy udział efektów uczenia się związanych z wymienionymi dyscyplinami w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na ocenianym kierunku nie jest w pełni odzwierciedlony w doborze treści programowych oraz jest zróżnicowany w zależności od wybieranej przez studentów specjalności. Koncepcja kształcenia została opracowana przy współudziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych Uczelni, z którymi konsultowane są również jej modyfikacje, wynikające w głównej mierze ze zmieniających się uwarunkowań rynkowych. W opisie zakładanych efektów uczenia się, zarówno na poziomie kierunku, jak i poszczególnych zajęć określonych w programie studiów, nadal występują nieprawidłowości, mimo iż Uczelnia dokonała modyfikacji opisu w celu zapewnienia ich zgodności na poziomie językowym z 6. poziomem PRK, odpowiadającym studiom pierwszego stopnia. W opisie efektów uczenia się zdiagnozowano następujące nieprawidłowości, skutkujące propozycją oceny: „kryterium spełnione częściowo”:

1. Sposób sformułowania kierunkowych efektów uczenia się, ze względu na swój ogólny, ramowy charakter, nie odzwierciedla tożsamości i specyfiki kierunku określonej w koncepcji i celach kształcenia oraz w praktyce ich realizacji.
2. Sposób sformułowania efektów uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów nie we wszystkich przypadkach jest specyficzny, tj. zajęciom o różnych celach i zakresie przedmiotowym określonym w programie studiów przyporządkowano te same, sformułowanie na dużym poziomie ogólności, efekty uczenia się.
3. Sposób sformułowania kierunkowych efektów uczenia się oraz w przypadku części zajęć określonych w programie studiów, także efektów uczenia się zakładanych dla tych zajęć, ze względu na wskazane w pkt. 1 oraz 2 nieprawidłowości, utrudnia zbudowanie rzetelnego systemu ich weryfikacji, ponieważ:
 - a. w efektach kierunkowych oraz części efektów uczenia się zakładanych dla zajęć zakres wiedzy do opanowania przez studentów został określony zbyt ogólnie,
 - b. w części efektów uczenia się zakładanych dla zajęć nie zostały wyszczególnione konkretne umiejętności praktyczne do nabycia przez studentów, poziom ich złożoności, jak również narzędzia, służące ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Przygotowywanie studentów w ramach zajęć do certyfikacji DIMAQ (międzynarodowy standard kwalifikacji digital marketingowych) i Google Ads (system reklamowy Google) , stanowiące dodatkowe atuty i szansę dla studentów na potwierdzenie kompetencji w zewnętrznych, niezależnych od Uczelni, ośrodkach certyfikacyjnych, zwiększające konkurencyjność absolwentów na rynku pracy, będące potwierdzeniem ustawicznych zabiegów Uczelni o dostosowanie kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes do najnowszych standardów i wymagań rynku pracy.

Rekomendacje

W związku z zaobserwowanym brakiem zainteresowania wśród studentów wyborem specjalności *media i komunikacja społeczna* i zdecydowanym ukierunkowaniem ich zainteresowań na zagadnienia związane z e-biznesem rekomenduje się:

1. przeprowadzenie, wraz ze wszystkimi grupami interesariuszy wewnętrznymi i zewnętrznymi Uczelni, wieloaspektowego i dogłębnego przeglądu koncepcji i celów kształcenia oraz programu studiów na kierunku nowe media i e-biznes, w tym przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz udziału procentowego punktów ECTS odnoszących się do efektów uczenia się związanych z tymi dyscyplinami w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów;
2. dokonanie oceny sposobów zapewniania studentom możliwości elastycznego kształtowania własnej ścieżki uczenia się na ocenianym kierunku,

w celu lepszego dostosowania kierunku studiów do oczekiwań studentów i rynku pracy, a także wypracowania sposobów uelastycznienia kształcenia i dostosowania go do indywidualnych preferencji studentów, odmiennych od obecnie wykorzystywanego rozwiązania, polegającego na oferowaniu studentom do wyboru predefiniowanych zestawów zajęć w ramach specjalności.

Zalecenia

1. Zaleca się wyeliminowanie nieprawidłowości w opisie zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, rezygnację z ramowego charakteru ich sformułowania i określenie w treści efektów uczenia się w sposób jasny i zrozumiały dla wszystkich grup interesariuszy zakresu wiedzy do opanowania przez studenta, wskazanie spektrum umiejętności praktycznych i domen ich stosowania, jak również kompetencji społecznych niezbędnych absolwentom kierunku w procesie uczenia się przez całe życie, w rozwoju osobistym, w rozbudzaniu postaw obywatelskich i społecznych oraz w orientacji na profesjonalizm w warunkach wykonywania prac zawodowej.
2. Zaleca się określenie dla wszystkich zajęć określonych w programie studiów efektów uczenia się specyficznych dla tych zajęć, spójnych z kierunkowymi efektami uczenia się i w całości wyczerpujących zakładane dla kierunku efekty, zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów.
3. Zaleca się dopełnienie wymogów formalnych związanych ze zmianami w programie studiów, określonych przepisami prawa ogólnie obowiązującego oraz wewnętrznymi regulacjami obowiązującymi w Uczelni.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Uczelnia buduje program studiów w oparciu o zapotrzebowanie rynku pracy, w porozumieniu z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Koncepcja studiów na kierunku nowe media i e-biznes ma szczególne odniesienie do praktyki komunikacji społecznej i mediów oraz zarządzania – zarówno w realizacji zajęć kierunkowych, jak i specjalnościowych. Koncepcja Uczelni sprowadza się do tego, by treści kształcenia dostarczały przede wszystkim wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych budujących podstawy przydatne do podejmowania pracy w szeroko pojmowanym sektorze rynku pracy, obejmującym nie tylko media, ale także wszelkie procesy komunikacyjne, szczególnie realizowane w sieci przez instytucje niebezpośrednio związane z mediami.

Treści programowe w przypadku większości zajęć są dobrane pod kątem efektów uczenia się zakładanych dla tych zajęć, z zastrzeżeniem opisanych w analizie stanu faktycznego w kryterium 1. sytuacji przypisania zajęciom niespecyficznym dla tych zajęć efektów uczenia się. Przykładem ilustrującym brak trafności w doborze treści programowych, będącym skutkiem nieprawidłowości w opisie efektów uczenia się zakładanych dla zajęć, jest dobór treści programowych dla zajęć *marketing polityczny*. W przypadku tych zajęć zakłada się nabycie przez studentów dwóch efektów uczenia się w zakresie wiedzy (stanowiących kopię efektów kierunkowych), tj. student „posiada podstawową wiedzę o normach, celach, regułach, organizacji i funkcjonowaniu politycznych/komercyjnych instytucji, jak redakcji, agencji promocyjno-reklamowej lub komórkach instytucji odpowiedzialnych za komunikowanie wewnętrzne lub zewnętrzne” oraz „posiada zaawansowaną wiedzę o człowieku jako o podmiocie komunikowania społecznego oraz twórcy kultury, w odniesieniu do jego roli w mediach, promocji i reklamie, w tym o metodach diagnozowania jego potrzeb i oceny jakości usług medialnych”. Równocześnie treści programowe takie jak: „wprowadzenie do marketingu politycznego – podstawowe pojęcia, historia marketingu politycznego”, „zachowania wyborcze i etapy marketingowej kampanii wyborczej, faza planowania: strategia, jej budowa i koncepcje strategii w marketingu politycznym” – pozostają bez związku z tymi efektami uczenia się, jeśli oczywiście pominiemy fakt, że efekty te, mające charakter generyczny, ramowy, niewypełnione w zasadzie żadną treścią, mogą być przyporządkowane do dowolnych zajęć w dowolnym programie studiów z zakresu nauk społecznych. Nie taka jest jednak rola zakładanych efektów uczenia się w projektowaniu i opisie programu studiów, na co wskazywano już wyraźnie w analizie stanu faktycznego w kryterium 1., a w konsekwencji w propozycji oceny spełnienia tego kryterium oraz uzasadniających tę ocenę zastrzeżeniach dotyczących opisu zakładanych efektów uczenia się. Należy podkreślić, że podany przykład stanowi eksplikację nieprawidłowości w doborze treści programowych w większej liczbie tego typu przypadków występujących w programie studiów oraz źródła ich powstawania.

Treści programowe uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, tj. nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz nauk o zarządzaniu i jakości. Odzwierciedlają też aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku nowe media i e-biznes.

Wykazana w programie studiów kierunku nowe media i e-biznes liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi 2591 godz. wraz z praktykami. Została ona właściwie oszacowana i umożliwia osiągnięcie w tym czasie zakładanych efektów uczenia się.

Studia podzielone zostały na sześć semestrów. W pierwszym semestrze realizowane są 273 godz. (w tym wykłady: 120 godz., formy aktywne: 153 godz., tj.: ćwiczenia audytoryjne: 100 godz., laboratoria: 30 godz., warsztaty: 23 godz.). W semestrze drugim realizowanych jest 485 godz. (w tym:

wykłady: 75 godz., formy aktywne: 410 godz., tj.: ćwiczenia: audytoryjne: 100 godz., laboratoria: 15 godz., warsztaty: 15 godz., praktyki zawodowe: 280 godz.). Od semestru trzeciego studenci mają możliwość wyboru jednej spośród dwóch specjalności: (1) *e-biznes*, (2) *media i komunikacja społeczna*. Rozkład zajęć dla pierwszej wymienionej specjalności przedstawia się następująco: semestr trzeci – 448 godz. (w tym 8 godz. proseminarium i 125 godz. praktyk zawodowych), semestr czwarty – 615 godz. (w tym 15 godz. seminarium i 300 godz. praktyk zawodowych), semestr piąty – 475 godz. (w tym 20 godz. seminarium i 175 godz. praktyk zawodowych), na ostatnim semestrze wymiar godzin wynosi 295 (w tym 20 godz. seminarium i 80 godz. praktyk zawodowych). Na specjalności *media i komunikacja społeczna* rozkład godzin jest podobny i kształtuje się na poziomie: semestr trzeci – 433 godz., semestr czwarty – 610 godz., semestr piąty – 470 godz. i semestr szósty – 320 godz. Zajęcia są tak rozplanowane, by umożliwiały efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w nich i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się. W każdym semestrze student jest zobowiązany do uzyskania 30 pkt. ECTS, a liczba egzaminów i zaliczeń w każdym z semestrów jest podobna. Takie ułożenie harmonogramu realizacji programu studiów jest logiczne, oparte na harmonijnym i logicznym narastaniu wiedzy. Liczba punktów ECTS potrzebna do zakończenia studiów wynosi 180. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, dla studiów stacjonarnych wynosi 103,5. Zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne przypisano dla specjalności *media i komunikacja społeczna* – 131, a dla specjalności *e-biznes* – 127 punktów. Należy zauważyć, że liczbę punktów ECTS przyporządkowaną zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne określa się dla programu studiów, zatem nie można ona być różna dla poszczególnych specjalności.

Przyjęty program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano 92,5 punkty ECTS, co stanowi 51,4% ogółu punktów. Formalnie z programu studiów wynikałoby, iż studenci mają możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia, jednak w praktyce studenci wybierają w większości jedną specjalność: *e-biznes*, co ogranicza możliwości wyboru dla tych studentów, którzy orientują się w większym stopniu na zagadnienia komunikacyjno-medialne. W analizie stanu faktycznego w kryterium 1 wskazywano na możliwości doskonalenia w tym zakresie i zaproponowania odmiennego niż oferowanie studentom predefiniowanego zestawu specjalności sposobu zapewnienia elastyczności ścieżki kształcenia.

Jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne wskazano w programie studiów zajęcia ćwiczeniowe, laboratoryjne, seminarium dyplomowe oraz praktyki zawodowe. Uczelnia traktuje jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne wszystkie zajęcia odbywające się w formach aktywnych. Tymczasem wymogi dotyczące zajęć kształtujących umiejętności praktyczne określone w rozporządzeniu w sprawie studiów odnoszą się do sposobu realizacji tych zajęć oraz warunków, w jakich są one prowadzone – są to zajęcia odbywające się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Z tego powodu zajęcia ćwiczeniowe takie jak np. *podstawy psychologii, wprowadzenie do socjologii, podstawy prawa cywilnego, podstawy filozofii, etyka, podstawy ekonomii i zarządzania, nauka o kulturze, psychologia społeczna* zakwalifikowane przez Uczelnię do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne faktycznie takimi zajęciami nie są, gdyż w ich opisie brak jest jakichkolwiek odniesień do czynności praktycznych wykonywanych przez studentów, jak również opisu warunków właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów.

Udział punktów ECTS uzyskiwanych przez studenta w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w łącznej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów jest prawidłowy.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Uczelnia oferuje studentom do wyboru 3 języki. Cykl nauczania języka obcego kończy się potwierdzeniem jego znajomości na poziomie B2. Ponadto w ramach programu studiów 2023-2024 realizowane są następujące zajęcia w języku angielskim: konwersatorium w języku angielskim – do wyboru 1 z 3 tematów: (1) Internet trends, (2) Storytelling for Marketing (3) Best Business Movies for Learning English; 15 godzin; wykład do wyboru: *Law and Morality / European Legal Culture*; 15 godzin; konwersatorium: „Język angielski w e-marketingu” (po sugestiach ZKJK i RE od naboru 2024-2025 zmieniony na „Język angielski w nowych mediach”; 25 godzin. Łącznie (razem z lektoratami) studenci realizują 175 godzin zajęć z języka obcego w kontakcie bezpośrednim.

Kształcenie na kierunku nowe media i e-biznes odbywa się w trybie hybrydowym, z wykorzystaniem narzędzi i technik kształcenia na odległość. W trakcie całego cyklu studiów zajęcia te obejmują 611 godz. Zajęcia synchroniczne odbywają się w czasie rzeczywistym, tj. zgodnie z ustalonym harmonogramem zajęć, w kontakcie bezpośrednim z nauczycielem. Zajęcia te są prowadzone z wykorzystaniem uczelnianych platform kształcenia zdalnego lub innych narzędzi i platform umożliwiających organizowanie webinarów, wideokonferencji, zaakceptowanych przez bezpośredniego przełożonego. Zajęcia asynchroniczne dotyczą kursów zamieszczanych na uczelnianych platformach kształcenia zdalnego, zawierających materiały dydaktyczne z zadaniami, quizami, testami czy poleceniami do wykonania. Zajęcia prowadzone w formie w pełni zdalnej mogą dotyczyć wyłącznie wykładów i niektórych ćwiczeń audytoryjnych. Proporcja zajęć poprowadzonych w trybie tradycyjnym w stosunku do tych prowadzonych z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość pozwala na realizację założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku. Na uwagę zasługuje fakt, że wymiar godzin realizowany w formie zdalnej i w określonym trybie dla każdego zajęcia i dla wszystkich prowadzących zajęcia na kierunku nowe media i e-biznes monitorowany jest stale przez kierownika Zakładu Nowych Mediów.

Szczególnie ceniona jest przez studentów studiów stacjonarnych możliwość wyboru między zajęciami odbywającymi się w ciągu dnia (od poniedziałku do piątku, od godz. 8.00) a zajęciami popołudniowymi, realizowanymi od poniedziałku do piątku od 15.45 oraz w weekendy.

Metody kształcenia ujęte w kartach zajęć obejmują wykłady (multimedialne, konwersatoryjne), dyskusję, pracę z tekstem, metodę analizy przypadków, uczenie problemowe, metody ćwiczeniowe i w mniejszym stopniu metody podające oraz zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Dobór metod kształcenia jest celowy, uwzględniający najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne. Tak dobrane metody stymulują studentów do samodzielności i spełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w taki sposób, że umożliwiają stosowanie właściwych metod i narzędzi właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Do prowadzenia zajęć wykorzystywane są zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, właściwe dla kierunku nowe media i e-biznes. Uczelnia dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem, właściwym dla ocenianego kierunku.

Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość uczestnictwa w procesie kształcenia oraz we wszystkich wydarzeniach organizowanych przez Uczelnię. Uczelnia w sposób ciągły dostosowuje warunki kształcenia dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez niwelowanie barier utrudniających studiowanie.

Integralną częścią procesu kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes i przygotowania do pracy zawodowej jest studencka praktyka zawodowa. Obowiązek jej odbycia wynika z uczelnianego regulaminu studiów. Zgodnie z programem studiów studenci kierunku nowe media i e-biznes zobowiązani są do odbycia studenckiej praktyki zawodowej w wymiarze 940 godzin. Część ogólna praktyk zawodowych wspólna dla obu specjalności wynosi 260 godzin, część szczegółowa związana z każdą specjalnością wynosi 680 godzin, a praktyki realizowane są od 2. do 6. semestru.

Treści programowe przypisane praktykom mają na celu nabycie doświadczenia zawodowego przez studentów, którzy w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie studiów uczestniczą w pracach związanych z działalnością przedsiębiorstw takich jak: internetowe portale informacyjne, agencje marketingowe, sklepy internetowe, firmy usługowe, produkcyjno-handlowe, instytucje edukacyjne i instytucje prowadzące działalność kulturalno- oświatową.

Treści programowe praktyk dostosowane są do ich etapu i poszczególnych specjalności. Program praktyk, w tym ich wymiar, jest zgodny z wymaganiami, a umiejscowienie praktyk w harmonogramie realizacji programu studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Przyporządkowana praktykom liczba punktów ECTS została oszacowana niepoprawnie. Praktykom w wymiarze 960 godzin dydaktycznych (co odpowiada 720 godzinom) zostało przyporządkowanych w programie studiów 40 ECTS. Tymczasem z definicji punktu ECTS zawartej w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wynika, iż 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom (nie godzinom dydaktycznym!) pracy studenta. Stąd, przyjmując dolną granicę 25 godzin, praktykom zawodowym można przypisać w programie studiów ocenianego kierunku nie więcej niż 29 ECTS, czyli o 11 ECTS mniej niż to oszacowano w programie studiów.

Miejsca odbywania praktyk są związane z profilem studiów i pozwalają na wykorzystanie nabytej w trakcie studiów wiedzy.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i sposób dokumentowania przebiegu praktyk i zadań realizowanych podczas praktyk są trafnie dobrane i możliwe jest skuteczne sprawdzenie i ocena stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Merytoryczny nadzór i opiekę ze strony Uczelni nad odbywanymi przez studentów praktykami sprawują opiekunowie praktyk. Infrastruktura i wyposażenie tych placówek zgodne jest z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Nad prawidłową realizacją praktyk zawodowych opiekę sprawuje uczelniany opiekun praktyk, a w zakładzie pracy – zakładowy opiekun praktyk. Studenci przed rozpoczęciem realizacji praktyk zapoznani zostają z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi kwestie praktyki zawodowej, celami, zasadami, organizacją i programem praktyk, a przede wszystkim z zakładanymi efektami uczenia się. Regulamin praktyk zawodowych, zajęć praktycznych i staży w PANS we Włocławku daje studentowi dwie możliwości organizacji praktyki. Pierwsza z nich to organizacja praktyki przez Uczelnię. Student kierowany jest do zakładu pracy, z którym Uczelnia wcześniej zawarła w tym zakresie porozumienie. Druga możliwość to samodzielna organizacja przez studenta praktyki w zakładzie pracy, z którym Uczelnia nie nawiązała współpracy.

Zaliczenia praktyki zawodowej /stażu dokonuje uczelniany opiekun praktyki poprzez wpis do protokołu w systemie Wirtualnej Uczelni, na podstawie odpowiedniej dokumentacji, to jest a) pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się b) opinii zakładowego opiekuna praktyki; c) dziennika praktyki zawodowej.

Student może wnioskować o zaliczenie na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez niego w szczególności: w ramach zatrudnienia, stażu, prowadzonej działalności gospodarczej, a także pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Student odbywający praktykę po jej zaliczeniu otrzymuje odpowiednią liczbę punktów ECTS, która wykazana jest w planie studiów oraz opisie zajęć.

Opiekunowie praktyk z ramienia Uczelni oraz pracodawców na kierunku nowe media i e-biznes posiadają doświadczenie zawodowe i wykształcenie, które gwarantuje prawidłową realizację praktyk. Przy opracowaniu programu praktyk zawodowych, zajęć praktycznych oraz stażu wykorzystuje się: 1) opinię zakładowego opiekuna praktyk dotyczącą praktyk zawodowych, zajęć praktycznych i staży; 2) informację kierownika zakładu dotyczącą jakości kształcenia na danym kierunku; 3) sprawozdania ze spotkań z interesariuszami zewnętrznymi; 4) ankiety studenckie; 5) monitorowanie karier absolwentów.

Zarówno program praktyk, jak i osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz zakładowi opiekunowie praktyk w zakładach pracy, a także realizacja praktyk i efekty uczenia się osiągnięte na praktykach, podlegają systematycznej ocenie dokonywanej z udziałem studentów. Ich wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Ważnym elementem weryfikacji zarówno potencjalnych miejsc praktyk, jak i przebiegu praktyk jest wywiad środowiskowy na temat pracodawcy, hospitacje w zakładach pracy oraz kontakt telefoniczny. W okresie pandemii Covid-19, ze względu na procedury bezpieczeństwa, bardzo ważną rolę odgrywały osobiste relacje z zakładowymi opiekunami praktyk. Uczelnia aktywnie wspiera studentów w realizacji i zaliczaniu praktyk i pomaga w dopełnianiu formalności, a opiekun ds. praktyk jest w stałym kontakcie ze studentami.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się określenie specyficznych, dostosowanych do wymiaru praktyk zawodowych oraz szacowanego dla praktyk nakładu pracy	W programie studiów zostały określone specyficzne efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych w ramach poszczególnych ich etapów uwzględnionych w programie studiów, jak również specyficzne	Zalecenie zrealizowane

	<p>studenta, wyrażonego liczbą punktów ECTS, efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w ramach poszczególnych ich etapów uwzględnionych w programie studiów, jak również określenie specyficznych efektów uczenia się dla praktyk zawodowych realizowanych w obrębie specjalności <i>media i komunikacja społeczna oraz e-biznes</i>.</p>	<p>efekty uczenia się dla praktyk zawodowych realizowanych w obrębie specjalności <i>media i komunikacja społeczna oraz e-biznes</i>, dostosowane do wymiaru praktyk zawodowych oraz szacowanego dla praktyk nakładu pracy studenta, wyrażonego liczbą punktów ECTS (z zastrzeżeniem uwzględnienia w szacowaniu liczby punktów ECTS godziny zegarowej, a nie godziny dydaktycznej).</p>	
2.	<p>Zaleca się zaprojektowanie i wdrożenie sposobów działania gwarantujących we wszystkich przypadkach rzetelną weryfikację efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku <i>praktyk zawodowych</i> oraz rzetelne prowadzenie dokumentacji praktyk.</p>	<p>Weryfikacja efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku praktyk zawodowych przebiega na 3 etapach: 1) Weryfikacja na poziomie opiekuna zakładowego – dokonuje się na podstawie „Karty zadań i weryfikacji efektów” 2) Weryfikacja na poziomie uczelnianego opiekuna praktyk – na podstawie: pozytywnej weryfikacji efektów uczenia się zgodnie z załącznikiem nr 10 do Regulaminu; – opinii zakładowego opiekuna praktyki; – dziennika praktyki zawodowej – „Kart zadań i weryfikacji efektów” 3) Weryfikacja i zatwierdzenie dokumentacji przez kierownika Zakładu.</p>	<p>Zalecenie zrealizowane</p>
3.	<p>Zaleca się podjęcie działań pro jakościowych zapobiegających</p>	<p>W systemie zapewnienia jakości kształcenia wprowadzono zasadę, iż informacja kierownika zakładu dotycząca oceny jakości kształcenia</p>	<p>Zalecenie zrealizowane</p>

	<p>w przyszłości powstawaniu nieprawidłowości w zakresie określania efektów uczenia się zakładanych dla <i>praktyk zawodowych</i> oraz weryfikacji efektów uczenia się zakładanych dla <i>praktyk</i> i prowadzonej dokumentacji <i>praktyk</i>.</p>	<p>na kierunku zawiera opinię kierownika w temacie dokonanej weryfikacji/ poprawności efektów uczenia określonych dla <i>praktyk zawodowych</i>. Zgodnie z regulaminem <i>praktyk</i> dziekan wydziału odpowiada za prawidłową realizację programu <i>praktyk</i>, w tym za zasady zaliczania na poczet <i>praktyki</i> zawodowej czynności wykonywanych przez niego w szczególności: w ramach zatrudnienia, stażu, prowadzonej działalności gospodarczej, itd. Dziekan podejmuje decyzję na podstawie wniosku studenta i opinii uczelnianego opiekuna <i>praktyk</i>. Weryfikacja efektów uczenia się zakładanych dla <i>praktyk</i> przebiega w 3 etapach (opis w pkt. 4) Kierownik zakładu lub osoba przez niego wyznaczona dokonuje weryfikacji prowadzonej dokumentacji <i>praktyk</i>. Wprowadzono również zasadę przeglądu analizy opisów zajęć zakładający weryfikację również dla <i>praktyk</i> zawodowych.</p>	
--	--	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Treści programowe uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscyplin, do których oceniany kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan *praktyki* w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla tego kierunku. Harmonogram realizacji programu studiów, a także liczba semestrów, jest zgodna z bazowymi aktami normatywnymi. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, w tym zajęć realizowanych w formie konsultacji i kontaktu mailowego z prowadzącym, jest właściwa. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, pozwalają na osiągnięcie praktycznych efektów uczenia się i przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku. Studenci mają możliwość uzyskania kompetencji językowych na poziomie B2. Uczelnia wykorzystuje zaawansowane metody i techniki informacyjno-komunikacyjne niezbędne do uzyskania szerokiego zakresu kompetencji i umiejętności właściwych dla kierunku nowe media i e-biznes o profilu praktycznym. *Praktyki* zawodowe na kierunku nowe media i e-biznes realizowane są prawidłowo, bowiem: 1) efekty uczenia się zakładane dla *praktyk*

są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz efektami uczenia się przypisanymi do zajęć określonych w programie studiów; 2) metody weryfikacji przebiegu i oceny praktyk, sposób ich dokumentacji są odpowiednio dobrane; 3) organizacja i infrastruktura praktyk, kompetencje opiekunów praktyk oraz nadzór opiekuna ds. praktyk są prawidłowe; 4) udział studentów i interesariuszy zewnętrznych w ocenie efektów uczenia się osiągniętych na praktykach pozwala na ich systematyczną ocenę.

W programie studiów występują następujące nieprawidłowości, które stały się podstawą do zaproponowania oceny kryterium 2 jako spełnionego częściowo:

1. W odniesieniu do części zajęć stwierdzono występowanie nietrafnego doboru treści programowych pod kątem efektów uczenia się określonych dla tych zajęć.
2. Uczelnia przy określaniu zajęć wchodzących w skład grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie uwzględniła w przypadku części zajęć wymogów stawianych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, co skutkowało umieszczeniem w tej grupie zajęć niespełniających wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie studiów.
3. Uczelnia niepoprawnie oszacowała w programie studiów liczbę punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Elastyczne kształtowanie harmonogramu zajęć, zgodnie z preferencjami studentów, co przyczynia się do efektywnego wykorzystania czasu przeznaczanego na udział w zajęciach oraz możliwość harmonijnego godzenia studiów z pracą zawodową.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się skorygowanie programu studiów w zakresie przyporządkowania liczby punktów ECTS zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, niezależnie od specjalizacji i przy uwzględnieniu zalecenia dotyczących kwalifikowania zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, zgodnie z wymogami dla tych zajęć określonymi w rozporządzeniu w sprawie studiów.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie treści programowych do efektów uczenia się zakładanych dla zajęć w odniesieniu do wszystkich zajęć określonych w programie studiów.
2. Zaleca się rewizję grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne i włączenie do tej grupy wyłącznie zajęć spełniających wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie studiów, tj. zajęć realizowanych w warunkach właściwych do zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem nowe media i e-biznes, umożliwiającą wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, jak również dookreślenie w programie czynności praktycznych wykonywanych przez studentów w ramach tych zajęć oraz przedstawienie warunków, w których czynności praktyczne są wykonywane, a także, w konsekwencji, określenie specyficznych metod sprawdzania i oceniania nabywanych przez studentów umiejętności praktycznych.
3. Zaleca się skorygowanie w programie studiów liczby punktów ECTS przypisanej praktykom zawodowym zgodnie z definicją punktu ECTS określona w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym

i nauce, jak również dokonanie w wyniku tej korekty poprawnego oszacowania liczby punktów ECTS przypisanej do całego programu studiów na kierunku nowe media i e-biznes.

4. Zaleca się dopełnienie wymogów formalnych związanych ze zmianami w programie studiów określonych przepisami prawa ogólnie obowiązującego oraz wewnętrznymi regulacjami obowiązującymi w Uczelni.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęcia na studia w PANS we Włocławku na kierunek nowe media i e-biznes są jasno sformułowane, zgodne z wewnętrznymi regulacjami Uczelni i umożliwiają dobór kandydatów posiadających właściwy poziom wstępny wiedzy i umiejętności i umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Rekrutacja na studia odbywa się w systemie konkursowym, uwzględniającym jeden z przedmiotów zdawanych na egzaminie dojrzałości (język polski, historia, wiedza o społeczeństwie, matematyka, język obcy). Pod uwagę bierze się wynik matury najbardziej korzystny dla kandydata, który następnie przeliczany jest według przyjętego wzoru na punkty kwalifikacyjne. Przewidziano również odpowiedni przelicznik dla kandydatów z tzw. starą maturą oraz maturą międzynarodową. Tak przewidziane kryteria są selektywne oraz dają kandydatom równie szanse w podjęciu studiów na kierunku.

W warunkach rekrutacyjnych określono umiejętności cyfrowe, w tym uwzględniające podstawowe umiejętności komunikacji on-line za pomocą narzędzi służących do kształcenia z ich wykorzystaniem. W ramach deficytów kompetencyjnych kandydatów w tym zakresie Uczelnia zapewnia dodatkowe kursy i szkolenia. Niektóre umiejętności obsługi komputera i urządzeń peryferyjnych są warunkiem pozytywnego przejścia samej procedury rekrutacyjnej, która odbywa się z ich wykorzystaniem.

W Uczelni obowiązuje odpowiednia procedura regulująca warunki potwierdzenia efektów uczenia się nabytych poza systemem szkolnictwa wyższego oraz uznania efektów nabytych w innej uczelni (w tym zagranicznej) poprzez ich identyfikację oraz odniesienie do efektów opisanych w programie studiów. Zgodnie z przyjętymi zasadami procedura taka jest przeprowadzana przez właściwe komisje wydziałowe, a decyzję o uznaniu osiągnięcia efektów uczenia się podejmuje dziekan, natomiast decyzję o przyjęciu na studia z potwierdzeniem efektów uczenia się nabytych poza systemem szkolnictwa – rektor. Regulamin potwierdzania efektów uczenia się, oprócz opisu warunków procedury, zawiera również wzory dokumentów, które kandydat powinien złożyć wraz z wnioskiem o jej uruchomienie. Dopuszcza się również, na indywidualny wniosek studenta, uznanie efektów uczenia się z konkretnych zajęć, co ma miejsce w przypadku zrealizowania podobnych zajęć w innej uczelni lub na innym kierunku, wówczas takiego uznania dokonuje prowadzący zajęcia, po zapoznaniu się z dostępną dokumentacją zajęć (opisy zajęć, tematyka, efekty uczenia się).

Zasady dyplomowania w PANS, właściwe również dla kierunku nowe media i e-biznes, są regulowane przez Regulamin dyplomowania i pozwalają na weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się na koniec studiów. Warunki stawiane pracom dyplomowym przewidują prezentację nie tylko wiedzy, ale również nabytych umiejętności praktycznych (badawczych, analitycznych) i odniesienie ich do praktyki komunikacyjnej w formie obowiązkowych rekomendacji sformułowanych w pracach. Tematyka prac dyplomowych jest adekwatna do zakładanych efektów uczenia się, w odniesieniu do ocenianego kierunku dotyczą one zazwyczaj analizy sposobu komunikacji określonego podmiotu w zależności

od jego strategii rynkowej, uwzględniającej różne metody i narzędzia porozumiewania się. W znacznej części prac obiektem analizy jest lokalnie lub regionalnie działające przedsiębiorstwo. Oprócz wniosków w pracy obowiązkowo formułuje się zalecenia dla owego podmiotu (lub nawet branży), co nadaje pracom praktyczny, aplikacyjny charakter. Prace są oceniane przez promotora i recenzenta pod kątem ich poziomu technicznego i merytorycznego. Recenzje są bardzo wnikliwie i szczegółowe, stanowią dla studentów informację zwrotną na temat poziomu osiągnięcia wielu efektów uczenia się. Na egzaminie dyplomowym zadawane są pytania dotyczące pracy oraz (dobierane losowo ze znanego wcześniej zestawu) pytania dotyczące kierunku i studiowanej specjalności.

Metody weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są zróżnicowane i dostosowane do specyfiki efektów różnego rodzaju. Przewiduje się więc, że weryfikacja następuje na skutek zdawanych przez studentów egzaminów pisemnych (testów, esejów, egzaminów opisowych) oraz realizacji szeregu zadań praktycznych, realizowanych indywidualnie i grupowo, prezentowanych w trakcie zajęć lub ocenianych przez nauczycieli poza nimi (prezentacje multimedialne, zadania praktyczne, gry symulacyjne, zadania projektowe i inne). Sposób ich oceniania zapewnia bezstronność i równe traktowanie studentów, co potwierdzają analizowane prace etapowe dla różnych zajęć. Regulamin studiów określa terminy i formy przekazywania studentom informacji zwrotnej na temat osiągnięcia przez nich efektów uczenia się w ramach zajęć. Bieżąca informacja na ten temat jest przekazywana różnymi kanałami po realizacji konkretnych zadań przez studentów, może się to odbywać w formie korespondencji cyfrowej, komentarzy zamieszczanych w plikach udostępnianych przez studentów, rozmowy indywidualnej lub grupowej, a także komentarza do konkretnych działań i zachowań studentów. Na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalono, że nauczyciele rzetelnie monitorują osiąganie przez studentów efektów uczenia się i dokumentują je poprzez uzupełnianie kart pracy, wpisywanie odpowiednich komentarzy i sugestii w przygotowywanych przez nich pracach/projektach, a ostatecznie przez wystawienie oceny końcowej z zajęć. W procesie potwierdzania efektów uczenia się wykorzystuje się również narzędzia pracy zdalnej (Moodle, MSForms), jednak, co do zasady, egzaminy i zaliczenia przeprowadzone z ich wykorzystaniem odbywają się w siedzibie Uczelni w celu potwierdzenia tożsamości i samodzielności osób zdających. W razie potrzeby metody weryfikacji są dostosowywane do indywidualnych lub grupowych potrzeb studentów, również tych z niepełnosprawnościami. W przypadku sytuacji trudnych lub konfliktowych związanych z procesem oceniania przewidziano odpowiednią procedurę zgłaszania. W procedurze tej uwzględniono podział na sytuacje problemowe i konfliktowe oraz dwuetapowy (w zależności od osób, których dana sytuacja dotyczy) proces ich rozstrzygnięcia, udostępniono również formularz zgłaszania tego rodzaju sytuacji.

Wskazywane w opisach zajęć oraz zweryfikowane w trakcie lektury prac etapowych metody oceny osiągnięcia efektów uczenia się są zróżnicowane pod względem formy i dostosowane do poszczególnych grup efektów, co umożliwia ostatecznie sprawdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Nabycie umiejętności praktycznych jest weryfikowane dzięki przygotowywanym przez studentów licznym projektom praktycznym odpowiadającym konkretnym zadaniom realizowanym w działalności zawodowej, jak na przykład samodzielne opracowanie koncepcji i realizacja materiału reklamowego, założenie sklepu internetowego, wypełnienie konkretnego wniosku, analiza stron internetowych z użyciem konkretnych narzędzi itp. Dodatkowym elementem weryfikacji jest wspomniana już certyfikacja np. Google Ads.

Osiągnięcie efektów uczenia się związanych z umiejętnością posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2 odbywa się na podstawie prac pisemnych i wypowiedzi ustnych, oceny

zrozumienia tekstu mówionego i pisanego, wykonywania konkretnych ćwiczeń i zadań w trakcie zajęć i pozwala na wszechstronną ocenę pasywnej i aktywnej znajomości języka obcego (angielskiego). Umiejętność posługiwania się językiem obcym jest również weryfikowana w trakcie pisania prac dyplomowych, którym stawia się warunek użycia określonej liczby źródeł w języku obcym.

Dowody osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się są uwidocznione w postaci różnego rodzaju prac etapowych, takich jak egzaminy pisemne (testowe i opisowe), realizowane na zajęciach projekty (np. założone strony internetowe lub profile w mediach społecznościowych, klipy reklamowe, teksty itp.), raporty z przeprowadzonych analiz (np. z wykorzystania chwytów psychologicznych w reklamach), plany badawcze, prezentacje multimedialne, karty aktywności studentów na zajęciach. Analizowane prace etapowe potwierdzają, że ich tematyka, zakres i poziom odpowiadają faktycznym czynnościom wykonywanym w zawodach komunikacyjnych. Wykorzystywana w trakcie ich tworzenia wiedza oraz umiejętności praktyczne są związane z kompetencjami właściwymi dla nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz zarządzaniu i jakości i pozwalają na potwierdzenie nabycia umiejętności komunikacyjnych, technologicznych oraz zarządczych. Przygotowywane prace cząstkowe i dyplomowe mają walor aplikacyjny, mogą być wykorzystywane w praktyce zawodowej lub stanowią rekomendację dla faktycznie działających podmiotów. Studenci udzielają się również w kole naukowym Nowe media, które podejmuje szereg inicjatyw skierowanych do szerszej społeczności, realizując działania komunikacyjne np. w postaci webinaru dla kobiet dotyczącego bezpieczeństwa. Prowadzi się również monitoring dalszej aktywności absolwentów kierunku, w niektórych przypadkach polega to na pozostawianiu z absolwentami w stałym kontakcie, również przez włączanie ich w grono współpracowników, nauczycieli czy członków Rady Ekspertów, jak również ankietowe badania losów absolwentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych oraz wyeliminowanie uchybień związanych ze strukturą i zawartością prac dyplomowych, będących podstawą do dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego oraz zapewnienie zgodności prac dyplomowych	Wprowadzono do obiegu dokument <i>Zasady pisania pracy dyplomowej na kierunku Nowe media i e-biznes w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku</i> . Z dokumentem tym zostają zapoznawani promotorzy (m.in. na zebraniach Zakładu; dokument ten jest także zamieszczony na stronie Uczelni) oraz studenci (m.in. w ramach zajęć <i>proseminarium</i> oraz w trakcie	Zalecenie zrealizowane

	z wymaganiami stawianymi tym pracom, określonymi w przepisach ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz w regulacjach wewnątrzuczelnianych poprzez regularne stosowanie systemu monitorowania i ewaluacji jakości prac dyplomowych oraz jakości procesu dyplomowania na kierunku nowe media i e-biznes.	<i>seminariów dyplomowych</i>). Przebieg i ocenę procesu dyplomowania reguluje <i>Księga Jakości Kształcenia</i> i procedury PZ 11. Proces dyplomowania z załącznikami oraz PZ 14. Ocena jakości procesu dyplomowania. Ocena procesu dyplomowania obejmuje takie aspekty jak: kompletność recenzji wraz z oceną zgodności z obowiązującymi zasadami pisania pracy – układ stron, struktura pracy, sprawdzenie pracy dyplomowej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym, wprowadzenie pracy do ogólnopolskiego repozytorium pisemnych prac dyplomowych.	
2.	Zaleca się zapewnienie rzetelności i porównywalności ocen prac dyplomowych, eliminujące przypadki zawyżania ocen prac dyplomowych lub braku uzasadnienia ocen.	Wprowadzono kryteria oceny pracy dyplomowej (<i>Księga Jakości Kształcenia</i> , Załącznik 18A), które mają zwiększyć rzetelność i porównywalność ocen. Przeprowadzono rozmowy z potencjalnymi promotorami w zakresie procedury dyplomowania na zebraniu Zakładu.	Zalecenie zrealizowane
3.	Zaleca się wykorzystanie narzędzi dydaktycznych w kształceniu studentów w zakresie znajomości języka obcego oraz w sprawdzaniu i ocenianiu efektów uczenia się właściwych dla poziomu B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego oraz regularne monitorowanie doboru stosowanych narzędzi do zakładanego poziomu kształcenia w zakresie znajomości języka obcego.	Zaktualizowane zostały opisy przedmiotów wykorzystywanych w kształceniu językowym studentów, pod kątem dostosowania poziomu podręczników pozwalających na osiągnięcie przez studentów wymaganego poziomu B2.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Funkcjonujący system rekrutacji na studia zapewnia bezstronny, selektywny dobór kandydatów, charakteryzujących się odpowiednim wyjściowym stanem wiedzy oraz umiejętności, w tym cyfrowych. Uczelnia we właściwy sposób uregulowała procedurę potwierdzania efektów uczenia się osiągniętych poza systemem szkolnictwa wyższego oraz uznawania efektów uczenia się nabytych w innych uczelniach, w tym zagranicznych.

Metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się są zróżnicowane, dostosowane do rodzaju efektów, w dużej części polegają na ocenie realizacji działań, które stanowią element aktywności komunikacyjnej faktycznie realizowanej w pracy zawodowej. W ramach każdego zajęcia stosuje się więcej niż jedną metodę weryfikacji, co pozwala na wielostronną ewaluację postępów studentów w procesie uczenia się, jak również na wielokrotne i zróżnicowane pod względem formy przekazywanie im informacji zwrotnej. Prace etapowe potwierdzają bezstronność, wieloaspektowość i zróżnicowanie pod względem ocen weryfikacji, stanowią również dowód na osiągnięcie praktycznych umiejętności. Proces dyplomowania jest precyzyjnie zaplanowany, jasno określono warunki stawiane pracom dyplomowym, które są na etapie recenzji wnikliwie analizowane i oceniane, pozwalając, wraz z egzaminem dyplomowym, na ostateczną weryfikację efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę kierunku nowe media i e-biznes stanowi 41 osób, w tym 8 osób zatrudnionych w Zakładzie Nowych Mediów, 8 osób realizujących zajęcia na podstawie umów cywilnoprawnych oraz 25 osób zatrudnionych w PANS we Włocławku w innych zakładach. Wśród nauczycieli kierunku 5 osób posiada stopień doktora habilitowanego, 16 – doktora, 3 – magistra inżyniera i 17 – magistra. Wśród kadry kierunku najliczniej reprezentowaną grupą są osoby o wykształceniu związanym z dyscyplinami nauki o zarządzaniu i jakości (11 osób) oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach (8 osób). Wśród nauczycieli akademickich znajduje się też po 4 przedstawicieli filologii obcych i prawa, 3 psychologów, 2 pedagogów oraz przedstawiciele nauk o sztuce, filozof, socjolog i politolog. Duża część nauczycieli posiada w reprezentowanych przez siebie dyscyplinach aktualny dorobek naukowy, adekwatny do prowadzonych zajęć. Znaczną część kadry stanowią specjaliści w zakresie komunikacji społecznej, digital marketingu, employer brandingu czy PR, posiadający doświadczenie zawodowe w tych branżach, zatrudnieni na stanowiskach związanych z projektowaniem i prowadzeniem komunikacji,

głównie marketingowej, lub posiadający własne firmy. Taka liczebność i struktura kadry dydaktycznej, zarówno pod względem posiadanych stopni naukowych, jak i doświadczenia naukowego/branżowego, umożliwia prawidłową realizację zajęć na kierunku i osiągnięcie przez studentów zakładanych w programie studiów efektów uczenia się.

Kadrę ocenianego kierunku stanowią osoby doświadczone w dydaktyce akademickiej i pozaakademickiej oraz prowadzeniu szkoleń i kursów, w większości z wieloletnią praktyką. Wszyscy nauczyciele uczestniczą również w kursach dydaktyki online i wykorzystania narzędzi do nauczania zdalnego. Przeprowadzone hospitacje potwierdzają wysokie kwalifikacje nauczycieli do prowadzenia zajęć.

Zajęcia na kierunku nowe media i e-biznes są powierzane nauczycielom zgodnie z ich kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym, w związku z czym zapewniona jest ich prawidłowa pod względem merytorycznym realizacja. Pewnym mankamentem jest powierzanie seminarium dyplomowego specjalistom z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, co jest, zapewne, związane z faktem, że studenci wybierają specjalność *e-biznes*, dla której owi specjaliści są właściwi. W praktyce prace dyplomowe dotyczą w dużej części praktyki komunikacyjnej od strony jej treści. Rozwiązanie stosowane w związku z tym przez Uczelnię polega na powoływaniu promotora pomocniczego kompetentnego w tej dziedzinie. Ze względu na stosunkowo dużą liczebność kadry i jej zróżnicowanie merytoryczne nauczyciele realizują właściwą liczbę zajęć, nie będąc przeciążeni pracą ani zbyt dużym zróżnicowaniem prowadzonych zajęć.

W bieżącym roku akademickim osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych powierzono do prowadzenia na kierunku około 330 godzin dydaktycznych, co stanowi niespełna 22% wszystkich realizowanych zajęć. Pozostałe zajęcia są prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych w PANS jako podstawowym miejscu pracy, co w istotnym stopniu przyczynia się do stabilności kadry kierunku.

Zajęcia są powierzane nauczycielom zgodnie ze znaną wszystkim pracownikom procedurą, regulowaną odpowiednim zarządzeniem rektora PANS we Włocławku. O przydziale zajęć decyduje kierownik zakładu, w którym dany pracownik jest zatrudniony, kierując się kwalifikacjami i doświadczeniem pracowników. On też jest odpowiedzialny za rozliczenie realizacji zajęć. Nauczyciele rozmawiają na temat prowadzonych zajęć oraz swoich preferencji w tym zakresie na zebraniach zakładu oraz podczas osobistych spotkań z kierownikiem zakładu. Ich sugestie są brane pod uwagę w trakcie planowania zajęć w kolejnym semestrze lub roku akademickim.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach, zarówno tych realizowanych w Uczelni, jak i odbywających się na zewnątrz. Wszyscy pracownicy odbywają szkolenia z zakresu użytkowania narzędzi do dydaktyki online. Co roku w Uczelni odbywa się "dzień z metodyką" kierowany do wszystkich nauczycieli akademickich. Nowo przyjęci pracownicy są objęci obowiązkowymi szkoleniami, przygotowano dla nich również praktyczny przewodnik ułatwiający orientację w warunkach funkcjonowania w Uczelni. Zadowolenie z używanych platform cyfrowych jest również monitorowane na podstawie anonimowej ankiety wypełnianej przez prowadzących zajęcia. Badanie to jest prowadzone od roku 2023, a jego wyniki są brane pod uwagę podczas przydzielania zajęć, planowania szkoleń oraz doskonalenia używanych narzędzi do kształcenia online.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku nowe media i e-biznes podlegają ocenie, zarówno ze strony studentów, jak i swoich zwierzchników. Każdy z prowadzących zajęcia jest oceniany przynajmniej raz w roku przez studentów w anonimowej elektronicznej ankiecie realizowanej za pośrednictwem wirtualnej uczelni. Obligatoryjnie hospitowane są zajęcia nowo przyjętych (lub prowadzących zajęcia w Uczelni po raz pierwszy) pracowników. Hospitacji dokonuje dziekan, kierownik zakładu lub wyznaczone przez nich osoby i podlegają im wszystkie formy zajęć (prowadzone w sposób tradycyjny, synchroniczny i asynchroniczny online). Hospitacje zajęć pozostałych pracowników są fakultatywne. Co 4 lata następuje ocena pracownicza, dokonywana przez powołaną przez Rektora komisję, w trakcie której również są oceniane działania dydaktyczne nauczycieli. Oprócz tego, mimo braku obowiązku prowadzenia działalności naukowej, oceniane są postępy badawcze i/lub osiągnięcia artystyczne oraz zawodowe osób prowadzących zajęcia. Prowadzone oceny zajęć dydaktycznych stają się podstawą decyzji o ich dalszym powierzaniu nauczycielom akademickim, wprowadzeniu ewentualnych działań naprawczych lub nagradzaniu za wyjątkowe osiągnięcia w tym zakresie.

Realizowana polityka zatrudnienia sprzyja stabilizacji kadry ze względu na panującą kulturę organizacyjną, jak i możliwość rozwoju i samorealizacji. Panująca w PANS atmosfera współpracy i wzajemnego wsparcia sprawia, że pracownicy postrzegają Uczelnię jako miejsce swojego docelowego lub przynajmniej długoletniego zatrudnienia, część z nich rekrutuje się spośród absolwentów Uczelni, którzy również zwracają uwagę na sprzyjającą atmosferę oraz partnerskie relacje z nauczycielami i władzami Uczelni. Pracownikom oferuje się również wieloaspektowe wsparcie w ich rozwoju w postaci dofinansowania do szkoleń, kursów, studiów podyplomowych, wyjazdów na konferencje krajowe i zagraniczne czy publikacji naukowych i prowadzonych badań. Uczelnia organizuje również własne kursy i szkolenia, w tym także integracyjne. Władze Uczelni zachęcają pracowników do samodzielnego poszukiwania interesujących ich form wsparcia oraz zgłaszania zapotrzebowania na dofinansowanie lub zorganizowanie interesującego ich szkolenia. System motywacyjny przewiduje również możliwość przyznawania pracownikom dodatków zadaniowych za realizację dodatkowej pracy oraz nagród Rektora za osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i naukowe. W ubiegłym roku spośród kadry kierunku nowe media i e-biznes 9 osób zostało wyróżnionych nagrodą Rektora, a 5 osobom przyznano dodatki zadaniowe. Ponadto 6 osób skorzystało z dofinansowania do wyjazdu na konferencję, 10 wzięło udział w programie Erasmus+, 2 osoby skorzystały z dofinansowania do szkoleń w ramach tzw. minigrantów, 7 wzięło udział w szkoleniach organizowanych w PANS i 8 opublikowało teksty w wydawnictwie Uczelni.

W PANS we Włocławku wypracowano szereg procedur zapobiegających zachowaniom patologicznym lub umożliwiającym ich zwalczanie. Obowiązuje *Procedura postępowania w sytuacjach konfliktowych i problemowych, w tym związanych z weryfikacją i oceną osiągania efektów uczenia się w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku, Regulamin przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji oraz kodeksy etyczne pracowników i studentów*. Wspomniane procedury stanowią wskazówkę odnośnie do sposobu postępowania w sytuacjach trudnych, natomiast przedstawione w trakcie wizytacji sposoby ich praktycznego wykorzystania stanowią podstawę do stwierdzenia, że są one efektywne. W celu zapobieżenia ewentualnym sytuacjom trudnym organizowane są dla pracowników szkolenia z zakresu pracy ze studentami ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, ze spektrum autyzmu czy z niepełnosprawnościami.

Niezależnie od formalnych uwarunkowań kierownictwo Zakładu oraz władze Uczelni i Wydziału są bardzo wyczulone na wszelkie przejawy nieprawidłowości lub zagrożeń zarówno dotyczących

nauczycieli, jak i studentów. Oferują wsparcie w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, a także reagują bardzo szybko i efektywnie, również poza godzinami pracy i urzędowania w Uczelni. Sprzyja temu sprawny system komunikacji, zarówno osobistej, pozbawionej zbędnych barier, jak i elektronicznej, z wykorzystaniem uczelnianych i prywatnych narzędzi.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady zajęć, w tym także seminariów dyplomowych poprzez zapewnienie zgodności kompetencji, w tym dorobku naukowego lub zawodowego i doświadczenia osób, którym powierzono prowadzenie zajęć z efektami uczenia się zakładanymi dla tych zajęć oraz treściami programowymi, jak również wyeliminowanie powierzania jednemu nauczycielowi akademickiemu lub innej osobie prowadzącej zajęcia dużej liczby zróżnicowanych tematycznie zajęć.	Dokonano ewaluacji oraz modyfikacji struktury zatrudnienia kadry prowadzącej zajęcia na kierunku nowe media i e-biznes. Ograniczono sytuacje powierzania jednemu nauczycielowi akademickim lub innej osobie prowadzącej zajęcia dużej liczby zróżnicowanych tematycznie zajęć poprzez zatrudnienie nowych prowadzących zajęcia.	Zalecenie zrealizowane
2.	Zaleca się rozbudowanie grona nauczycieli akademickich, którym powierzana jest funkcja promotora i recenzenta, w sposób eliminujący obecnie stosowaną zasadę wymienności funkcji opiekuna naukowego	Zwiększono liczbę promotorów prac dyplomowych, wprowadzono funkcję promotorów pomocniczych. Systematycznie zwiększane jest grono recenzentów prac dyplomowych. Promotorzy, promotorzy pomocniczy i recenzenci dobierani są pod kątem posiadanych kompetencji zawodowych. Ponadto	Zalecenie zrealizowane

	<p>i recenzenta i uwzględnienie w tym gronie nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni na podstawie umowy o pracę, posiadających stopnie naukowe i dorobek naukowy w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek nowe media i e biznes, w celu zapewnienia studentom możliwości wyboru tematów prac z szerokiej oferty obejmującej różne obszary mediów kreatywnych, jak również dostosowanie liczby promotorów do liczby dyplomantów w danym roczniku.</p>	<p>prowadzone są działania związane z rozwojem kadry Zakładu Nowych Mediów.</p>	
3.	<p>Zaleca się zrewidowanie polityki kadrowej, głównie w zakresie polityki zatrudnieniowej oraz zasad powierzania zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim lub innym osobom, w celu wyeliminowania przypadków nieprawidłowej obsady zajęć.</p>	<p>Oprócz zatrudniania osób posiadających kompetencje do prowadzenia zajęć o określonej tematyce wprowadza się zajęcia ogólnouczelniane prowadzone przez nauczycieli zatrudnionych w innych zakładach, aby zmniejszyć tym samym liczbę zajęć powierzanych jednemu nauczycielowi w danym zakładzie. Zatrudnia się na podstawie umowy cywilnoprawnej nauczycieli akademickich do poprowadzenia zajęć specjalnościowych. Realizowane są też działania w kierunku uzupełniania dorobku naukowego obecnych nauczycieli, aby zapewnić zgodność treści programowych i efektów uczenia się zakładanych dla danych zajęć z kompetencjami posiadanymi przez osobę, której zajęcia są powierzane. W wyniku</p>	<p>Zalecenie zrealizowane</p>

		bieżącej oceny zespół oceniający nie stwierdził sytuacji nieprawidłowej obsady zajęć.	
--	--	---	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Kadrę kierunku nowe media i e-biznes stanowią osoby odpowiadające merytorycznie i ilościowo potrzebom związanym z prowadzeniem zajęć na tym kierunku oraz dobrze przygotowane do prowadzenia dydaktyki akademickiej. Dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich, zarówno zatrudnionych w PANS, jak i prowadzących zajęcia na podstawie umów cywilnoprawnych, są zgodne z efektami uczenia się i tematyką zajęć. Kompetencje tych osób są stale podnoszone w ramach szkoleń organizowanych w Uczelni oraz poprzez korzystanie przez nie z możliwości rozwoju poza Uczelnią. Sposób przyznawania zajęć jest transparentny i oparty na merytorycznych przesłankach. Osoby prowadzące zajęcia mają możliwość wypowiedziania się na temat swoich preferencji w tym zakresie oraz satysfakcji z prowadzenia zajęć. Jakość dydaktyki jest na bieżąco monitorowana, a wyniki jej ewaluacji stają się podstawą dalszych decyzji o powierzaniu zajęć. Uczelnia zapewnia pracownikom możliwości rozwoju dydaktycznego i naukowego, organizując własne kursy, szkolenia i konferencje oraz oferując dofinansowanie do wybranych przez pracowników form podnoszenia kwalifikacji na zewnątrz. W uczelni funkcjonuje dobrze opracowany formalnie oraz sprawnie działający w praktyce system przeciwdziałania zachowaniom i sytuacjom niepożądanym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Przegląd tematyki prac dyplomowych prowadzi do wniosku, iż w dużej części jest ona skupiona na różnych aspektach praktyki komunikacyjnej. W związku z tym rekomenduje się większe zaangażowanie specjalistów z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach w prowadzenie prac dyplomowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna i naukowa wykorzystywana w realizacji procesu dydaktycznego na kierunku nowe media i e-biznes zlokalizowana jest w czterech zespołach budynków dydaktycznych i administracyjnych o łącznej powierzchni całkowitej ponad 16 tys. m². Zakład Nowych Mediów, który odpowiedzialny jest bezpośrednio za organizację studiów na ocenianym kierunku, realizuje zadania dydaktyczne z wykorzystaniem obiektów przy ul.: 3 Maja 17 – Budynek administracyjny (Rektorat), Mechaników 3 – budynek dydaktyczno-administracyjny z Biblioteką, ul. Obrońców Wisły 1920 r. 21/25 – Dom Studenta z zapleczem sportowym i salą gimnastyczną oraz Energetyków 30 – Kompleks Centrum Nauk Technicznych i Nowoczesnych Technologii.

Wszystkie obiekty oraz grunty są wyłączną własnością Uczelni. Infrastruktura kampusu PANS została kompleksowo zmodernizowana lub wybudowana od nowa, co gwarantuje dobre warunki do prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz badań naukowych. Uczelnia dysponuje w pełni wyposażonymi salami dydaktycznymi, specjalistycznymi pracowniami, laboratoriami oraz aulami konferencyjnymi.

Większość zajęć dla studentów odbywa się w nowoczesnym budynku na ulicy Energetyków 30 (CNTiNT), w którym znajdują się wysokiej klasy pracownie komputerowe z 11 stacjami roboczymi, profesjonalne studio telewizyjne z kompletnym wyposażeniem do produkcji i transmisji na żywo, a także reżyserka z zaawansowanym sprzętem do obróbki i rejestrowania materiału wideo. Sale dydaktyczne wyposażone są w nowoczesne rzutniki multimedialne, a także w sprzęt audio, który wspiera naukę języków obcych. W salach komputerowych zainstalowane jest oprogramowanie specjalistyczne: Affinity Photo – projektowanie grafiki rastrowej, Affinity Designer – projektowanie grafiki wektorowej, Pakiet Office 365 – oprogramowanie biurowe, vMix – programowy mikser wizyjny, vMix Call – program do nawiązywania połączenia wideo do streamingu w programie vMix, OBS – program do transmisji strumieniowej, NewTek NDI Connect – Protokół transmisji obrazu w sieci lokalnej. Ponadto studenci mają możliwość korzystania ze specjalistycznego sprzętu: Iphone 14 Pro, Zestaw VR Meta Quest 2, Mikrofony studyjne AKG P120, Panele ledowe Light 4ME Spectra, Kamery kompaktowe, Aparat cyfrowy Panasonic Lumix DC-G9.

Na uwagę zasługuje będące w dyspozycji Uczelni, a wykorzystywane przede wszystkim na kierunku nowe media i e-biznes, profesjonalne studio telewizyjne. Wykaz wyposażenia konsultowany był ze specjalistami z branży: 4Vision z Łodzi, TV Kujawy oraz Radio Kujawy. Aktualnie z zasobów korzystają także przedstawiciele władz samorządowych oraz organizacji samorządowych.

Uczelnia posiada kompleksowy system informatyczny do zarządzania procesem dydaktycznym. System ten podzielony jest na kilka modułów m.in.: Wirtualna Uczelnia, Internetowa Rekrutacja Kandydatów (wraz z możliwością dokonywania szybkich płatności on-line), Elektroniczna legitymacja studencka, aplikacja na smartfony i inne urządzenia mobilne m-Student, Plany zajęć, Integracja z systemem POL-on, Stypendia, Obsługa studentów w sekretariatach, Biuro Karier, Obsługa Domu Studenta, Archiwizacja Prac Dyplomowych. W Uczelni funkcjonuje zintegrowany System Zarządzania Biblioteką SOWA/SQL. Aktualnie Uczelnia posiada około 349 komputerów przeznaczonych do użytku studentów, w tym 164 w pracowniach przy ul. Energetyków 30, 142 przy ul. Mechaników 3 oraz 43 komputery przy ul. Obrońców Wisły 1920. Pracownicy i studenci Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych na terenie całej Uczelni mają bezpłatny, certyfikowany dostęp do bezprzewodowej sieci lokalnej (WLAN) w ramach projektu Eduroam. Wszyscy studenci i pracownicy dysponują uczelnianym kontem e-mail. Ponadto w budynkach dydaktycznych oraz Domu Studenta zainstalowane są punkty hotspot.

Studenci kierunku nowe media i e-biznes mają dostęp do bazy dydaktycznej, w tym do audytoriów wykładowych, pracowni, laboratoriów oraz ich wyposażenia także poza godzinami zajęć dydaktycznych. W celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej nauczyciele prowadzący zajęcia przekazują studentom w postaci elektronicznej materiały dydaktyczne: wykładowe, ćwiczeniowe, projektowe i laboratoryjne oraz treści zadań. Studenci mają także do dyspozycji na terenie Uczelni samodzielne sale z pełnym dostępem internetowym i oprogramowaniem, aby móc korzystać z tych zasobów w sytuacji braku możliwości wykonywania zadań on-line w warunkach domowych.

Uczelnia wykorzystuje metody i techniki kształcenia na odległość, główną platformą jest Moodle. Zajęcia dydaktyczne na kierunku nowe media i e-biznes odbywają się w formie hybrydowej, tj. on-line (synchronicznie i asynchronicznie) oraz tradycyjnie. Formy zajęć dostosowywane są do treści programowych oraz charakteru przekazywanej wiedzy i umiejętności. Studenci mogą także uczestniczyć w regularnych konsultacjach z pracownikami dydaktycznymi prowadzącymi zajęcia w formie bezpośrednich spotkań lub wykorzystując do tego celu MS Teams lub platformę zdalnego nauczania Moodle.

Budynki dydaktyczne PANS we Włocławku są dostosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na terenie obiektów znajdują się miejsca parkingowe wyznaczone dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami. Ruch na poszczególne kondygnacje budynków zapewniają windy oznakowane pismem Braille'a oraz wyposażone w system głosowy, a także alarmowo-przyzywowy. Wejścia do budynków posiadają podjazdy, a wejścia do pomieszczeń dydaktycznych pozbawione są progów. W ramach działającej Uczelnianej Wypożyczalni Sprzętu student może bezpłatnie wypożyczyć specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie wspomagające studiowanie. Obecnie na stanie wypożyczalni znajduje się: 15 dyktafonów cyfrowych, 2 przenośne lupy elektroniczne dla osób słabowidzących, 1 klawiatura dla osób piszących jedną ręką, 1 klawiatura dla osób słabowidzących, 1 system wspomagający słyszenie, 4 tablety oraz słuchawki. Studenci z niepełnosprawnością mają także możliwość bezpłatnego kserowania oraz drukowania materiałów dydaktycznych. Stanowiska multimedialne wyposażone są w specjalistyczny sprzęt: komputer, skaner, kolorową drukarkę oraz kserokopiarkę, klawiaturę dla osób słabowidzących oraz aplikację powiększającą i automatycznie czytającą tekst znajdujący się na ekranie komputera.

Do silnych stron Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych należy infrastruktura dydaktyczna. Pozwala ona na sprawną realizację procesu dydaktycznego. Cechuje ją nowoczesność i funkcjonalność. Na szczególne podkreślenie zasługuje wyposażenie wszystkich sal w nowoczesny sprzęt audiowizualny i rozwiązania z zakresu systemów informatycznych. Istniejący na wydziale system IT pozwala na dostęp do sieci internet z każdego miejsca Uczelni, co umożliwi pełne wykorzystanie posiadanego sprzętu.

W Państwowej Akademii Nauk Stosowanych funkcjonuje także system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowi biblioteka będąca jednostką ogólnouczelnianą. Do zadań systemu biblioteczno-informacyjnego należy organizowanie warsztatu pracy naukowej i dydaktycznej oraz warsztatu informacji naukowej Uczelni, przygotowanie studentów do korzystania ze zbiorów i systemu biblioteczno-informacyjnego oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej zbiorów. Zbiory biblioteki stanowi przede wszystkim literatura odpowiadająca obecnym i byłym kierunkom kształcenia w Uczelni i są to publikacje z zakresu m.in.: administracji i prawa, finansów i rachunkowości, filologii angielskiej, informatyki, inżynierii zarządzania, pedagogiki, nowych mediów i e-biznesu, automatyki i robotyki, mechaniki i budowy maszyn, pielęgniarstwa oraz zarządzania.

Księgozbiór biblioteki liczy ponad 44000 woluminów (44695 na dzień 31.01.2024 r.). Posiadane zbiory są stale powiększane poprzez bieżące zakupy nowych tytułów ukazujących się na rynku wydawniczym. Plan uzupełniania księgozbioru jest współtworzony w porozumieniu z nauczycielami akademickimi, podyktowany on jest potrzebami studentów oraz prowadzonymi kierunkami studiów. Zgodnie z zapisami *Księgi Jakości Kształcenia Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku* do dnia 31 stycznia i 30 września dyrektor biblioteki zwraca się do kierowników zakładów z prośbą o przegląd literatury uwzględnionej w sylabusach zajęć pod kątem posiadania jej w bibliotece. W wyniku tej weryfikacji w wyznaczonym czasie kierownicy zakładów bądź osoby przez nich wyznaczone konsultują

potrzeby dotyczące zakupu literatury z nauczycielami, uwzględniając ewentualne sugestie studentów i składają dyrektorowi biblioteki zbiorcze zapotrzebowanie. Dyrektor biblioteki uruchamia procedurę zakupów, a po jej zrealizowaniu przygotowuje podsumowanie zakupionej literatury i przekazuje informację kierownikom zakładów. Wszyscy wykładowcy i studenci mogą również zgłaszać swoje propozycje zakupu zbiorów poprzez dostępną na stronie zakładkę: Zgłoś książkę do zakupu, zaś nowo nabyte tytuły prezentowane są w zakładce Biblioteka/ Nowości biblioteczne. W bieżącej prenumeracie dostępne są 43 tytuły czasopism w formie tradycyjnej oraz 6 tytułów w prenumeracie elektronicznej, w tym dla kierunku nowe media i e-biznes: „Marketer+”, „Marketing i Rynek”, „MIT Sloan” oraz „Sprawny Marketing”

Ocena bazy dydaktycznej wykorzystywanej na kierunku nowe media i e-biznes odbywa się regularnie i zgodnie z przyjętymi założeniami oraz regulacjami. Ponadto monitoring i przegląd infrastruktury bibliotecznej odbywają się zgodnie z zapisami *Księgi Jakości Kształcenia Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku* ujętymi w procedurze PU 4. Monitorowanie i przegląd infrastruktury bibliotecznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, a także wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne na ocenianym kierunku, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i przygotowanie do wejścia na rynek pracy właściwy dla kierunku nowe media i e-biznes. Pozwalają także na prowadzenie działalności naukowej. Są one dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Wszystkie elementy infrastruktury podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą wszyscy interesariusze, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Dostępny na terenie całej Uczelni dostęp online do usługi tłumacza języka migowego.
2. System nawigacyjny YourWay Plus, działający za pomocą bezpłatnej aplikacji, ułatwiający przemieszczanie się osobom niewidomym i słabowidzącym.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Koncepcja kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes została przyjęta w współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, którzy uczestniczyli w wypracowywaniu koncepcji kształcenia. Uwzględnia ona potrzeby ogólnopolskiego i regionalnego – kujawsko-pomorskiego – rynku pracy związane z dostarczaniem nowoczesnej wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w gospodarce, zarówno regionalnej, jak i globalnej oraz zapewnieniem studentom kompleksowego przygotowania do dynamicznego świata mediów cyfrowych i e-commerce w oparciu o praktyczne zastosowanie wiedzy w realnych warunkach biznesowych.

Zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na ocenianym kierunku jest zgodny z dyscypliną wiodącą – naukami o komunikacji społecznej i mediach oraz z pozostałą dyscypliną – naukami o zarządzaniu i jakości, przyjętymi celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy. Uczelnia podpisała umowy z kilkudziesięcioma podmiotami: przedsiębiorstwami z obszaru internetowych portali informacyjnych, agencjami marketingowymi, sklepami internetowymi, firmami usługowymi, produkcyjno-handlowymi, instytucjami edukacyjnymi i instytucjami prowadzącymi działalność kulturalno-oświatową.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy – praktyk, staży, wizyt studyjnych, wspólnych projektów edukacyjnych, uczelnianych i studenckich konferencji naukowych, warsztatów, seminariów, szkoleń, realizacji prac etapowych i dyplomowych, udziału przedstawicieli środowiska pracodawców w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, tworzenia programów studiów podyplomowych, bieżących kontaktów nauczycieli akademickich z interesariuszami zewnętrznymi w ramach dwustronnej współpracy Uczelni z konkretnymi podmiotami, pracodawcami, weryfikacji efektów uczenia się, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i potrzeby osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych współpracujący z kierunkiem nowe media i e-biznes są członkami Rady Ekspertów przy Zakładzie Nowych Mediów. Rada ta stanowi forum wymiany myśli, doświadczeń, rozwoju kolejnych obszarów współpracy pomiędzy kierunkiem nowe media i e-biznes a instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Do zadań Rady Ekspertów należy między innymi: współtworzenie programów studiów i ich doskonalenie, dostosowanie oferty kształcenia do oczekiwań zawodowego rynku pracy zgodnie z koncepcją kształcenia i celami kształcenia, rozwijanie i doskonalenie wzajemnej współpracy oraz współorganizowanie projektów o charakterze naukowym i edukacyjnym. Spotkania Rady Ekspertów odbywają się systematycznie, co odzwierciedla stosowna dokumentacja. Podczas spotkań pracodawcy opiniowali program studiów, a także sugerowali wprowadzenie różnorodnych zmian treści programowych.

Pracownicy przedsiębiorstw, interesariusze zewnętrzni z obszaru internetowych portali informacyjnych, agencji marketingowych, sklepów internetowych, firm usługowych, produkcyjno-handlowych, prowadzą również zajęcia dydaktyczne na kierunku nowe media i e-biznes. Dzięki współpracy z przedstawicielami wyżej wymienionych instytucji studenci kierunku zdobywają ważne umiejętności zawodowe i kompetencji społeczne, stając się lepiej przygotowanymi do pełnienia przyszłych ról zawodowych na rynku pracy.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczynia się jednocześnie do wzbogacania form i metod kształcenia oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się jak również wspiera kształtowanie własnej ścieżki rozwoju przez studentów. Zasięganie opinii praktyków i pracodawców na temat oczekiwanych kompetencji absolwentów na rynku pracy odbywa się także poprzez udział nauczycieli akademickich i studentów kierunku nowe media i e-biznes w targach pracy i monitorowanie ofert pracy dla jego absolwentów, udział w licznych eventach koordynowanych przez Uczelniane Biuro Karier. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorą udział w seminariach i warsztatach dla studentów, ich sugestie, uwagi dotyczące kierunków rozwoju rynku pracy są uwzględniane w bieżącej współpracy. W czasie pandemii współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywała się w formie zdalnej przy wykorzystaniu programu MS Teams. Hospitacje praktyk odbywały się telefonicznie. Poczta e-mail i komunikacja elektroniczna pozostawały także ważnym narzędziem do przekazywania informacji, zwłaszcza bardziej formalnych. Spotkania online z udziałem ekspertów, w tym organizowanie konferencji cyfrowych, stało się popularnym sposobem na utrzymanie zaangażowania interesariuszy zewnętrznymi i dzielenie się wiedzą z nimi.

Realizowana w ramach określonych wyżej, różnorodnych, działań współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach kierunku nowe media i e-biznes wpływa na rozwój kształcenia praktycznego, rozwój kompetencji społecznych, zdobycie doświadczenia zawodowego, a także pozwala na udział w doskonaleniu i realizacji programu studiów. Wypracowane w ramach wspólnej dyskusji, w odpowiedzi na sugestie i postulaty ze strony przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, rozwiązania służą doskonaleniu programu studiów. Obejmowały one między innymi: zwiększenie liczby godzin zajęć *projektowanie graficzne*, wprowadzenie do programu studiów zajęć *design thinking* oraz zajęć do wyboru *biznesowa gra symulacyjna*. W programie dla naboru 2024/2025 przewiduje się po zakończeniu ścieżki legislacyjnej (akceptacja URJK i Senatu) wprowadzenie zajęć do wyboru: *skuteczna sprzedaż i negocjacje oraz sztuczna inteligencja w praktyce*.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym podlega monitorowaniu ze strony Rady Ekspertów, a także Wydziałowego i Zakładowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Dokonywana jest ocena skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i osiąganie przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla kierunku nowe media i e- biznes.

W ewaluacji realizowanego programu studiów biorą udział także studenci. Ich uwagi dotyczące między innymi tematyki zajęć na studiach oraz działań Biura Karier w zakresie uzupełnienia dodatkowych kompetencji zawodowych są wykorzystywane do doskonalenia studiów. Wyniki systematycznego monitorowania losów absolwentów potwierdzają pozytywną ocenę wiedzy i kompetencji nabytych przez absolwentów kierunku nowe media i e-biznes oraz uzyskiwanie przez nich zatrudnienia zgodnie nabytymi kompetencjami. Różnorodne formy współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwalają ocenić trafność zakładanych efektów uczenia się pod kątem oczekiwań rynku pracy, jak również budować pozytywny wizerunek Uczelni w otoczeniu lokalnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres, zasięg współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z przyjętymi celami kształcenia i odpowiada wyzwaniom zawodowego rynku pracy. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma realny wpływ

na kształtowanie programu studiów. Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes jest systematyczna i skuteczna. Włączanie pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów uczenia się ma zarówno charakter formalny jak również i nieformalny, a poziom zaangażowania interesariuszy zewnętrznych we współpracę z Uczelnią, liczba partnerów zewnętrznych, związanych z kierunkiem nowe media i e-biznes wskazują, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest prawidłowa.

Współpraca Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi dotyczy zarówno opiniowania jak i realizacji programu studiów. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych stanowią ważną grupę w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się dla ocenianego kierunku studiów. Władze Uczelni dokonują stałej weryfikacji stanu współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, analizują adekwatność doboru interesariuszy zewnętrznych w kontekście założonej koncepcji i celów kształcenia. Wnioski wynikające z tej analizy służą doskonaleniu procesu uczenia się. Efektem wspólnych działań Uczelni i otoczenia społeczno-gospodarczego jest także pozytywna ocena wiedzy i umiejętności studentów, wyrażana przez pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku realizowane przez Zakład Nowych Mediów jest istotnym aspektem jego rozwoju. Internacjonalizacja jest postrzegana jako integralna część koncepcji kształcenia oraz planu rozwoju kierunku. Program studiów na kierunku nowe media i e-biznes podlega ciągłemu doskonaleniu oraz dopasowaniu do wymogów standardów międzynarodowych.

Uczelnia stwarza studentom i pracownikom możliwości uczestnictwa w programie Erasmus+. Ponadto podejmowane są indywidualne inicjatywy pracowników, aby wspierać proces umiędzynarodowienia kierunku. Prowadzona od lat polityka otwartości na współpracę międzynarodową rzutuje na proces kształcenia. Nowe media i e-biznes to kierunek, który kładzie duży nacisk na kwestie umiędzynarodowienia podczas procesu kształcenia oraz budowania programów nauczania. W Uczelni prowadzone są aktywności adresowane do studentów realizowane przez zagranicznych wykładowców.

Prowadzone są także zajęcia w języku angielskim, co dla osób kształcących się w zakresie nowych mediów jest szczególnie istotne.

Na uwagę zasługuje wymóg określony w *Zasadach pisania pracy dyplomowej na kierunku Nowe media i e-biznes w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku* dotyczący konieczności wykorzystania przy pisaniu pracy dyplomowej co najmniej 2 publikacji w języku obcym. Cykl nauczania języka obcego kończy się potwierdzeniem jego znajomości na poziomie B2. Ponadto w ramach programu studiów 2023/2024 realizowane są następujące zajęcia w języku angielskim: konwersatorium w języku angielskim – do wyboru 1 z 3 tematów: (1) Internet Trends, (2) Storytelling for Marketing (3) Best Business Movies for Learning English; 15 godzin; wykład do wyboru: Law and Morality / European Legal Culture; 15 godzin; konwersatorium: język angielski w e-marketingu (po sugestiach Zakładowej Komisji do spraw Jakości Kształcenia oraz Rady Ekspertów, od naboru 2024/2025 zmieniony na język angielski w nowych mediach; 25 godzin. Łącznie (razem z lektoratami) studenci realizują 175 godzin zajęć z języka obcego w kontakcie bezpośrednim.

Pracownicy Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych aktywnie brali udział w programach wyjazdów pracowników Uczelni w ramach Erasmus+ tudzież innych umów partnerskich. Łącznie w latach akademickich 2020/21-2022/23 zrealizowano 21 wyjazdów pracowników Zakładu Nowych Mediów. Ponadto w latach 2020-23 Zakład gościł 17 wykładowców w ramach programów Erasmus+ oraz w ramach umów partnerskich. Dla przykładu Uczelnia za pośrednictwem serwisu LinkedIn nawiązała m.in. kontakt z pracownikiem naukowym University of London. W latach akademickich 2022-2024 4 nauczycieli akademickich z 3 uczelni tureckich (Ataturk University, Erzurum Technical University and Istanbul Sabahattin Zaim University) przyjechało na tygodniowe pobyty w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach programu Erasmus+. Zainteresowaniem cieszą się również wymiany studenckie – zarówno w ramach Erasmus+, jak i innych umów partnerskich. W roku akademickim 2023/2024 po raz pierwszy na kierunek nowe media i e-biznes przyjechali studenci z programu Erasmus+. W semestrze zimowym było to 7 osób, w semestrze letnim – 4.

Uczelnia wspiera również mobilność wirtualną, czego przykładem jest m.in. udział w panelu dyskusyjnym online: Collision Conf Collision "North America's fastest growing tech conference" (collisionconf.com) Toronto (2021) czy organizacja i moderacja międzynarodowej anglojęzycznej konferencji Rising of Lusitania AnimaDoc Conference towarzyszącej Rising of Lusitania AnimaDoc Film Festival (2022). W grudniu 2023 r. Zakład Nowych Mediów zorganizował seminarium online „How to build a business from the scratch?” we współpracy z Indonesia Open University, The Institute of Technology, Social, and Health .

W szerszym aspekcie za podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia na ocenianym kierunku odpowiada dziekan Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych, który inicjuje i zachęca pracowników do działań związanych ze współpracą międzynarodową. Wszystkie rodzaje międzynarodowej aktywności kadry badawczo-dydaktycznej są podstawą do nawiązywania nowych kontaktów.

W Uczelni prowadzony jest także monitoring współpracy międzynarodowej. W zakresie Programu Erasmus+ monitoringiem zajmuje się koordynator Programu Erasmus+ na poziomie Uczelni. Przygotowywane zestawienia dotyczące przyjazdów i wyjazdów studentów oraz pracowników w ramach programu Erasmus+ corocznie prezentowane są przez koordynatora Programu Senatowi Uczelni i na jego forum omawiane. Dyskusje na temat możliwości doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia oraz wpływu jego rezultatów na program

studiów i jego realizację podejmowane są także, przy współudziale studentów, przez inne kolegialne ciała powołane celem doskonalenia jakości kształcenia: Zakładową Komisję ds. Jakości Kształcenia, Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianą Radę ds. Jakości Kształcenia, a także przez Radę Ekspertów.

Przytoczone informacje potwierdzają, że Uczelnia stwarza mechanizmy i procedury sprzyjające międzynarodowej mobilności studentów i pracowników.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Umiejscowienie procesu kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes, o zróżnicowanym zakresie, rozległym zasięgu i przebiegające różne formy, stanowi jeden z głównych celów strategii rozwoju PANS. Uczelnia stwarza zarówno pracownikom, jak i studentom kierunku, szereg możliwości udziału w wymianie międzynarodowej realizowanej w ramach programu Erasmus+ w formie prowadzenia lub uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych, szkoleń oraz praktyk zawodowych. Ponadto Uczelnia oferuje studentom ocenianego kierunku możliwości uczestnictwa w wykładach otwartych wygłaszanych przez profesorów wizytujących. W Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej studentów i pracowników. Wyniki tych przeglądów wykorzystywane są do poprawy i intensyfikacji działalności międzynarodowej

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku jest prowadzone systematycznie i kompleksowo i przybiera zróżnicowane formy. Kształcenie odbywa się z wykorzystaniem współczesnych technologii adekwatnych do potrzeb, wynikających z realizacji programu studiów. Studenci mają możliwość skorzystania z bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi podczas cotygodniowych konsultacji. Informacje o dyżurach są dostępne na witrynie

uczelnianej. Kontakt z nauczycielami akademickimi jest możliwy drogą elektroniczną, za pośrednictwem uczelnianej poczty elektronicznej. Dodatkowo wsparcie oferowane jest także przez opiekuna roku, którego zadaniem jest dostarczanie studentom informacji, zachęcanie do wypełniania ankiet, pomoc studentom w adaptacji na studiach, zachęcanie do aktywnego współuczestniczenia w życiu akademickim oraz poradnictwo w sprawach związanych z procesem kształcenia.

Studenci ocenianego kierunku otrzymują wsparcie w zakresie przygotowania do wejścia, działania i współpracy w obszarze rynku pracy. W Państwowej Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku funkcjonuje Biuro Karier, które obsługuje studentów w zakresie doradztwa zawodowego i samorozwoju. Studenci mogą skorzystać z oferty szkoleniowej i warsztatowej, a także umówić się na konsultacje w zakresie tworzenia CV. Ponadto Biuro na bieżąco gromadzi oferty praktyk i pracy.

Studenci mają także zapewniony dostęp do niezbędnego oprogramowania wykorzystywanego na zajęciach. Uczelnia obejmuje wsparciem studentów wykluczonych cyfrowo. Osoby, których dotyczy ten problem, by móc uczestniczyć w zajęciach, mogą korzystać z infrastruktury Uczelni, w tym ze sprzętu komputerowego oraz Internetu.

Uczelnia uwzględnia również systemowe wsparcie dla studentów wybitnych. PANS oferuje takim studentom pomoc w zakresie materialnym poprzez finansowanie uczestnictwa w konferencjach naukowych czy publikowania wyników badań, jak również w formie dodatkowych stypendiów. Uczelnia wspiera systemowo studentów wybitnych także w sferze pozamaterialnej. Mogą oni ubiegać się o indywidualizację procesu kształcenia w ramach Indywidualnego Toku Studiów umożliwiającego rozszerzenie zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku.

PANS oferuje studentom ponadto wsparcie w zakresie rozwoju ich pasji, zdolności oraz zainteresowań. W ramach uczestnictwa w kołach naukowych studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań i talentów m.in. poprzez udział w krajowych i międzynarodowych konferencjach, seminariach naukowych, warsztatach, wycieczkach edukacyjnych. Mogą oni również rozwijać się sportowo m.in. w ramach oferowanych zajęć, organizowanych wydarzeń sportowych czy poprzez korzystanie z udostępnianej studentom bezpłatnie infrastruktury sportowej.

PANS wspiera także wydarzenia studenckie i akcje charytatywne organizowane przez Samorząd Studencki, Koło Naukowe Nowe Media czy Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych, które podejmuje różnego rodzaju inicjatywy we współpracy z lokalną społecznością.

Wsparcie ze strony Uczelni jest dostosowane do indywidualnych potrzeb studentów. Uczelnia oferuje możliwość indywidualnej organizacji studiów między innymi dla studentek w ciąży, osób wychowujących dzieci czy studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów. Szczególną opieką objęci są studenci z niepełnosprawnością, którzy mogą skorzystać z indywidualnego trybu zaliczania zajęć i zdawania egzaminów, jak również skorzystać ze wsparcia asystenta, który zapewnia pomoc w transporcie czy sporządzaniu notatek lub skorzystać z usług tłumacza migowego. Za wsparcie, koordynację działań w tym zakresie oraz dbałość o udoskonalanie istniejących instrumentów wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami odpowiada pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnością. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o stypendium dla osób z niepełnosprawnością, stypendium socjalne czy zapomogę.

Wsparciem objęci są także studenci zagraniczni. W Uczelni funkcjonuje również Biuro ds. współpracy międzynarodowej świadczące bieżącą pomoc w zakresie studenckiej mobilności m.in. w zakresie przygotowania dokumentacji wyjazdowej. Dodatkowo na początku roku organizowane jest spotkanie studentów I roku z dziekanem oraz szkolenie z praw i obowiązków studenta informujące

o najważniejszych obszarach studiowania. Ponadto studenci PANS mogą bezpłatnie korzystać ze wsparcia psychologicznego oferowanego przez Uczelnię.

W PANS uregulowano również kwestię zgłaszania przez studentów skarg i wniosków. System rozpatrywania skarg i wniosków opiera się na Regulaminie organizacji przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków. Procedura ta jest szczegółowo opisana, z uwzględnieniem kolejnych instancji. Studenci mają możliwość odwołania się od wydanych decyzji do Rektora, którego postanowienia są ostateczne. Dodatkowo studenci mogą zgłaszać swoje uwagi za pośrednictwem samorządu studenckiego czy opiekuna roku.

W Uczelni prowadzone są też działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania różnym formom dyskryminacji i przemocy. Informowaniem studentów zajmują się przede wszystkim opiekunowie poszczególnych lat. Reagowanie na przypadki naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji czy przemocy określone jest w Regulaminie przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w PANS we Włocławku. Uczelnia jasno określa sposób zgłaszania ww. zdarzeń oraz zasady rozwiązywania sytuacji spornych w tym zakresie, w których zawiera się m.in. bezstronność, poufność oraz bezzwłoczność.

Na Uczelni wprowadzono również różnego rodzaju mechanizmy motywujące studentów. Mogą oni ubiegać się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów za wysokie osiągnięcia artystyczne, naukowe i sportowe. Zasady przyznawania stypendium Rektora są określone przez odpowiednie przepisy sformułowane na poziomie uczelnianym.

Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się odpowiadają potrzebom studentów. Kadra administracyjna zapewnia wszechstronną pomoc w sprawach studenckich. Pracownicy mają możliwość podnoszenia kompetencji poprzez korzystanie z oferowanych im przez Uczelnię szkoleń. Godziny pracy dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów realizujących studia zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne. Informacje o godzinach otwarcia dziekanatu są dostępne na stronie internetowej oraz przy dziekanacie. Kontakt z pracownikami jest możliwy zarówno drogą telefoniczną, elektroniczną, jak i osobistą.

Samorząd studencki działa na szczeblu uczelnianym i wydziałowym. Organy samorządu reprezentują studentów przed władzami rektorskimi oraz dziekańskimi, komunikując obszary wymagające doskonalenia bądź interwencji. Relacje pomiędzy przedstawicielami studentów a władzami dziekańskimi Wydziału Nauk Społecznych i Ekonomicznych cechują się partnerskim podejściem. Pozwala to na skuteczną współpracę na rzecz społeczności akademickiej zrzeszonej przy kierunku. Organy samorządu delegują również przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni, opiniują programy studiów, prowadzą szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta, a także uczestniczą w procesach związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej oraz rozwojem i doskonaleniem wsparcia studentów. Oprócz tego samorząd prowadzi na terenie Uczelni działalność kulturalną i społeczną. Ma on też zapewnione niezbędne wsparcie (materialne, finansowe i organizacyjne) do realizacji swoich zadań. Uczelnia wspiera także organizacje studenckie w sposób niematerialny m.in. merytoryczny czy organizacyjny w postaci opiekunów naukowych. Ponadto koła naukowe mogą wnioskować do Rektora o dofinansowanie celowe swojej działalności.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku prowadzi także okresowe przeglądy systemu wsparcia studentów. Studenci mają możliwość wzięcia udziału w okresowych ankietach oceny nauczycieli akademickich, jakości zajęć dydaktycznych i treści programowych. Ponadto system

wsparcia monitorowany jest poprzez cykliczne spotkania ze studentami i z przedstawicielami samorządu studenckiego. Na podstawie przeprowadzonych przeglądów systemu wsparcia studentów na Uczelni wdrożone zostały różnego udoskonalenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku oferuje studentom kompleksowe oraz skuteczne wsparcie w procesie uczenia się. Uczelnia zapewnia studentom możliwość rozwijania swoich pasji, oferuje wachlarz możliwości związanych z działalnością naukową, a także wspiera rozwój studentów wybitnych. Szczególnym wsparciem są objęci studenci z niepełnosprawnościami. Dodatkowo Uczelnia oferuje studentom pomoc materialną. W ramach funkcjonującego systemu prowadzony jest przejrzysty system składania skarg i wniosków. System wsparcia uwzględnia działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów, jak również instrumenty antymobbingowe i prewencyjne względem sytuacji zagrażającymi zdrowiu i bezpieczeństwu społeczności akademickiej. Uczelnia zapewnia studentom sprawną obsługę spraw studenckich oraz kreuje niezbędne warunki do działalności organizacji studenckich, w tym samorządu studenckiego. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega formalnym oraz nieformalnym, a zarazem systematycznym, przeglądom, w których uczestniczą studenci. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach na kierunku nowe media i e-biznes, mająca w większym stopniu charakter zachęty do jego wyboru, znajduje się w zakładce *Dla kandydatów* na stronie głównej Uczelni. Obejmuje ona podstawowe informacje o studiach: specjalności, profil i poziom studiów (nb. Uczelnia posługuje się nieprawidłowymi terminami „poziom” i „profil” kształcenia), forma studiów, czas trwania, adresaci oferty studiów na ocenianym kierunku, perspektywy zatrudnienia, partnerzy kierunku, atuty kierunku, wykaz wybranych zajęć (bez ich charakterystyki), opis efektów uczenia się, plany studiów dla obu

specjalności, lista wykładowców (bez charakterystyki ich dorobku naukowego lub zawodowego), charakterystyka umiędzynarodowienia kształcenia (głównie dotyczy to programu Erasmus+), opinie absolwentów (jedna opinia).

Bardziej rozbudowana informacja o programie studiów jest dostępna publicznie, jednak zapoznanie się z nią nie jest łatwe. Informacja o programie studiów jest umieszczona w BIP Uczelni, a link do informacji o programie studiów zamieszczonej w BIP znajduje się także na stronie głównej Uczelni w zakładce *Dla studentów/Sprawy studenckie/Programy studiów*. Sama prezentacja programu studiów nie jest przyjazna dla użytkownika. Są to bowiem pliki w formacie pdf umieszczone pod zakładkami odnoszącymi się do poszczególnych kierunków studiów, zawierające uchwałę Senatu PANS we Włocławku w sprawie programu studiów wraz z załącznikami obejmującymi: (1) opis efektów uczenia się, (2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się, (3) plany studiów dla wyodrębnionych w programie studiów specjalności (w przypadku kierunku nowe media i e-biznes – *media i komunikacja społeczna oraz e-biznes*), (4) matrycę efektów uczenia się. Prezentacja programu studiów w formie pliku pdf jest niewygodna dla studentów z niepełnosprawnością wzroku, a dla wszystkich grup odbiorców zapoznanie się z informacją prezentowaną sekwencyjnie jest także niekorzystne ze względu na to, że ten sposób prezentacji utrudnia dotarcie do informacji poszukiwanej przez odbiorcę, który musi przewinąć cały plik, aby dotrzeć do miejsca, w którym znajduje się informacja odpowiadająca jego potrzebie. Brak jest przedstawienia struktury informacji o programie i zapewnienia odbiorcom możliwości bezpośredniego dotarcia do określonego elementu struktury, bez konieczności przechodzenia przez poszczególne elementy sekwencyjnego tekstu. Plik zawierający matrycę efektów uczenia się jest całkowicie nieużyteczny.

W prezentacji programu studiów w bardzo pobieżny sposób potraktowane zostały opis procesu nauczania i uczenia się prowadzący do uzyskania przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz charakterystyka systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów. Opisowi metod kształcenia poświęcono w *Opisie procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się* 10 wierszy tekstu, w obrębie którego wymienione zostały metody (bez jakiegokolwiek ich łączenia z zakładanymi efektami uczenia się), zaś w odniesieniu do systemu weryfikacji ograniczono się do informacji. W odniesieniu do metod weryfikacji zamieszczono informację, iż są one zgodne z *Ramowym systemem weryfikacji efektów uczenia się*, stanowiącym Załącznik nr 6 do „Wytycznych do tworzenia programu studiów” (bez odesłania do tego dokumentu). W *Opisie procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się* wskazano adres strony, na której zawarte są między innymi zasady pisania prac dyplomowych na kierunku nowe media i e-biznes. Ponadto w opisie programu studiów znajduje się ogólna informacja o praktykach zawodowych wraz z odesłaniem do szczegółowego regulaminu praktyk oraz informacja o zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne (nazywanych w dokumencie, niezgodnie z obowiązującą terminologią „zajęciami związanymi z praktycznym przygotowaniem zawodowym”), jednak pozbawiona charakterystyki warunków, w jakich te zajęcia się odbywają.

Szczególnie dotkliwym brakiem w publicznie dostępnej informacji o programie studiów jest brak dostępu do informacji o efektach uczenia się zakładanych dla zajęć określonych w programie studiów oraz treściach programowych umożliwiających nabycie tych efektów, jak również o metodach kształcenia i metodach weryfikacji w powiązaniu z efektami uczenia się zakładanymi dla zajęć.

W dokumencie *Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia* znajduje się informacja o tym, że część zajęć jest prowadzona z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość (w formie

synchronicznej i asynchronicznej). W zakładce *Dla studentów / Obsługa informatyczna* zawarte są podstawowe informacje dotyczące wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie.

W zakładce *Dla studentów /Sprawy studenckie / Katalog ECTS* umieszczono (tym razem w formie ustrukturuwanej) plik, w którym znajdują się zakładki „wykaz prowadzonych programów kształcenia i programów studiów” oraz „Katalog przedmiotów”, jednak po kliknięciu na te zakładki pojawia się komunikat, iż nie udało się odnaleźć strony.

Informacje dotyczące kompetencji oczekiwanych od kandydatów, warunków przyjęcia na studia, terminarza procesu przejść na studia znajdują się w corocznych uchwałach Senatu w sprawie rekrutacji na studia w PANS we Włocławku (uchwały są publikowane w BIP), szczegółowe i przejrzyste podane informacje dostępne są także na stronie głównej Uczelni w zakładce *Dla kandydatów / Rekrutacja krok po kroku*.

Informacja o programie studiów adresowana do kandydatów obejmuje cel kształcenia (sylwetka absolwenta, nb. w jej opisie zawarte zostały nieobowiązujące już nazwy dyscyplin naukowych), kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, opis efektów uczenia się dla studiów na kierunku nowe media i e-biznes, jak również podstawowe informacje o programie studiów, jego osadzenie w potrzebach otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zgodność ze strategią Uczelni, informację o przyznawanym tytule zawodowym, a także charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Uczelnia praktykuje pewne elementy monitorowania publicznego dostępu do informacji o programie studiów poprzez umożliwienie studentom wyrażania opinii na temat dostępu do informacji m.in. podczas spotkań z opiekunami, a także poprzez swoich przedstawicieli na forach Zakładowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, jak również Senatu, a także powierzenie obowiązku zapewnienia aktualności informacji udostępnianej publicznie odpowiednim do zakresu tej informacji jednostkom organizacyjnym Uczelni. Działania w zakresie monitorowania i doskonalenia publicznego dostępu do informacji o programie studiów nie mają jednak charakteru systemowego, co odbija się w sposób wyraźny zarówno na treści tej informacji, jak i sposobie jej prezentacji i dostosowaniu do potrzeb różnych grup odbiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

W rezultacie oceny programowej kierunku nowe media i e-biznes, poprzedzającej bieżącą ocenę, kryterium 9 publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach – zostało ocenione przez zespół oceniający jako kryterium spełnione częściowo. W raporcie zespołu oceniającego w zakresie oceny związanej z powyższym kryterium sformułowane zostały następujące zastrzeżenia:

1. Brak zapewnienia publicznego dostępu do kompleksowej i wyczerpującej informacji o programie studiów na kierunku nowe media i e-biznes obejmującej kluczowe elementy programu, w tym w szczególności efekty uczenia się zakładane dla zajęć określonych w programie studiów, odpowiadające im treści programowe oraz metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się nabywanych przez studentów, umożliwiającego udostępnienie informacji w sposób przyjazny dla odbiorców o zróżnicowanych potrzebach, w tym dla osób z niepełnosprawnością.
2. Brak stosowania skutecznych systemowych rozwiązań w zakresie monitoringu publicznego dostępu do informacji pod względem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Zastrzeżenia te skutkowały następującymi zaleceniami sformułowanymi w raporcie zespołu oceniającego:

1. Zaleca się zapewnienie dostępu do kompletnej i wyczerpującej informacji o programie studiów, umożliwiającego udostępnienie informacji w sposób przyjazny dla odbiorców o zróżnicowanych potrzebach, w tym dla osób z niepełnosprawnością.
2. Zaleca się wdrożenie i stosowanie skutecznych systemowych rozwiązań w zakresie monitoringu publicznego dostępu do informacji o programie studiów na kierunku nowe media i e-biznes, warunkach jego realizacji i uzyskiwanych rezultatach pod względem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości oraz zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a także wykorzystywanie wyników monitoringu do doskonalenia publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o podjętych działaniach naprawczych polegających na uzupełnieniu informacji o programie studiów oraz zapewnieniu łatwiejszego i bardziej intuicyjnego dostępu do nich różnych kategorii odbiorców poprzez umieszczenie linków ze strony głównej do Biuletynu Informacji Publicznej, w którym umieszczona jest informacja o programie studiów. Uczelnia poinformowała też, że prowadzi stały monitoring odbioru treści zamieszczanych na stronach Uczelni, czego rezultatem była przebudowa strony, jak również zobowiązała się do kontynuowania działań w zakresie monitoringu. Zmiany wprowadzone przez Uczelnię w zakresie prezentacji informacji o programie studiów zostały zweryfikowane, a w konsekwencji Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku nowe media i e-biznes uznało, iż w związku z tym można uznać, iż jakość i zakres prezentowanej informacji o programie studiów uległy odpowiednio polepszeniu i uzupełnieniu w stopniu akceptowalnym, co pozwala na zmianę zaproponowanej przez zespół oceniający oceny spełnienia kryterium 9. z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.

W wyniku bieżącej oceny należy jednak stwierdzić, iż Uczelnia nie utrzymała skuteczności wprowadzanych zmian. W zakresie publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach nadal występują luki dotyczące informacji o studiach, a także nieprawidłowości w sposobach jej prezentacji oraz użyteczności rozumianej w kategoriach intuicyjności dostępu, brak jest także systemowych rozwiązań dotyczących monitoringu publicznego dostępu do informacji i wykorzystania jego wyników w doskonaleniu zakresu dostępnej informacji o programie studiów, jak również jej użyteczności dla różnych grup odbiorców. Wynika stąd konieczność powtórzenia zastrzeżeń wyartykułowanych uprzednio przez zespół oceniający oraz

powrotu do zaproponowanej uprzednio przez zespół oceny spełnienia kryterium 9., jak również sformułowanych zaleceń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie dostępu do kompletnej i wyczerpującej informacji o programie studiów, umożliwiającego udostępnienie informacji w sposób przyjazny dla odbiorców o zróżnicowanych potrzebach, w tym dla osób z niepełnosprawnością.
2. Zaleca się wdrożenie i stosowanie skutecznych systemowych rozwiązań w zakresie monitoringu publicznego dostępu do informacji o programie studiów na kierunku nowe media i e-biznes, warunkach jego realizacji i uzyskiwanych rezultatach pod względem aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości oraz zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a także wykorzystywanie wyników monitoringu do doskonalenia publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni, w odniesieniu do poszczególnych kierunków studiów, w tym ocenianego kierunku nowe media i e-biznes, zostały wyznaczone ciała i osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem, jak również ciała odpowiedzialne za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na tym kierunku. Kompetencje i zakres odpowiedzialności tych ciał i osób zostały w sposób przejrzysty określone w obowiązującej w Uczelni *Księdze Jakości Kształcenia*. Zgodnie z jej postanowieniami „Nadzór nad procesem zapewnienia jakości kształcenia i weryfikowania jego efektów na poziomie uczelni sprawuje Rektor Uczelni, na poziomie wydziału dziekan, a na poziomie zakładu i studium kierownik. Zadania w zakresie monitorowania zgodności programów studiów z przepisami uczelnianymi oraz powszechnie obowiązującymi wykonuje Dział Nauczania, w ramach którego może funkcjonować uczelniany koordynator ds. jakości kształcenia odpowiadający za zapewnienie spójności tych programów i przepisów. Zadania w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w ramach poszczególnych zajęć wykonuje koordynator zajęć. Zadania w zakresie badania opinii studentów w zakresie oceny zajęć i pracy nauczycieli akademickich wykonuje kierownik Działu Nauczania w porozumieniu z prorektorem właściwym ds. nauczania i studentów oraz samorządem studentów. Zadania w zakresie monitorowania efektów uczenia się na rynku pracy, w tym ankietowania absolwentów, wykonuje pracownik Biura Karier”.

Szczególne obowiązki w zakresie nadzoru merytorycznego nad programem studiów i jego realizacją, a także ich doskonaleniem, spoczywają na kierownikach zakładów (w przypadku kierunku nowe media i e-biznes jest to Kierownik Zakładu Nowych Mediów).

Zgodnie z *Księżką Jakości* kierownik zakładu (cyt. za *Księżką Jakości*):

- 1) odpowiada przed Dziekanem Wydziału za prawidłowe funkcjonowanie Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w zakładzie;
- 2) monitoruje kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i rozwój oraz doskonalenie kadry prowadzącej kształcenie na danym kierunku;
- 3) zobowiązany jest do podejmowania działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia w zakładzie, ze szczególnym uwzględnieniem procedur opisanych w USZJK;
- 4) nadzoruje proces realizacji praktyk zawodowych;
- 5) gromadzi dokumentację związaną z wnioskami dotyczącymi zmian w zakresie procesu kształcenia;
- 6) dokonuje okresowej weryfikacji poziomu ocen prac etapowych i ich adekwatności do osiągniętych efektów uczenia się na podstawie protokołów zaliczeniowych/egzaminacyjnych. Weryfikacja może być zrealizowana przez kierownika osobiście lub przez wyznaczonego pracownika;
- 7) sporządza wykaz i nadzoruje stan infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenia;
- 8) współdziała z Biurem ds. współpracy międzynarodowej w zakresie rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku;
- 9) zgodnie z procedurą PZ 2 kierownik zakładu lub wyznaczony przez niego pracownik/ pracownicy poddają ocenie 10 losowo wybranych opisów przedmiotów przed rozpoczęciem roku akademickiego. Z przeglądu dokumentów sporządzany jest protokół;
- 10) sporządza i przekazuje dziekanowi wydziału informację z oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów oraz z przeglądu programu studiów w terminach określonych w *Księdze Jakości*.
- 11) Zadania związane bezpośrednio z monitorowaniem i doskonaleniem programu studiów oraz warunków jego realizacji wykonują Wydziałowa oraz Zakładowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (odpowiednio WKJK oraz ZKJK).

Zgodnie z postanowieniami *Księgi Jakości* (cyt. za *Księgą Jakości*) Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia odpowiedzialna jest za zarządzanie jakością kształcenia w wydziale oraz ustala projekty programów studiów w ramach danego wydziału.

Do zadań WKJK należy (cyt. za *Księgą Jakości*):

- 1) opiniowanie projektów programu studiów, w tym m.in. koncepcji, celów kształcenia, planów i efektów uczenia się;
- 2) nadzorowanie kompetencji, doświadczenia i kwalifikacji kadry prowadzącej kształcenie na kierunkach w wydziale;
- 3) weryfikacja aktualności i poprawności przepisów prawnych wykorzystanych do tworzenia, bądź modyfikacji programu studiów;
- 4) dbanie o rozwój naukowy i doskonalenie kadry na poszczególnych kierunkach studiów;
- 5) monitorowanie organizacji procesu dyplomowania;
- 6) nadzór nad tematami prac dyplomowych/inżynierskich/magisterskich oraz dobór promotorów i recenzentów zgodnie z ich specjalnością naukową;
- 7) współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, w szczególności w zakresie współpracy z zakładowymi radami ekspertów.

Natomiast do zadań ZKJK (w przypadku ocenianego kierunku jest to komisja działająca w ramach Zakładu Nowych Mediów) odpowiadającej bezpośrednio za doskonalenie programu studiów na kierunku nowe media i e-biznes należy (cyt. za *Księgą Jakości*):

- 1) konstrukcja programu studiów, w tym koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się w ramach danego kierunku studiów na podstawie odpowiednich i aktualnie obowiązujących przepisów prawa;
- 2) weryfikacja treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów; form i organizacji zajęć; praktyk zawodowych oraz stosowanych metod kształcenia;
- 3) weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 4) współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów, w szczególności w zakresie współpracy z zakładowymi radami ekspertów;
- 5) zatwierdzanie tematyki prac dyplomowych oraz dobór promotorów i recenzentów zgodnie z ich specjalnością naukową.

Przewodniczący Zakładowej Komisji ds. Jakości Kształcenia współpracuje z przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w szczególności przedkładając coroczne sprawozdania.

Zatwierdzanie zmiany oraz wycofanie programu studiów zostały w Uczelni przyjęte w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury w postaci *Wytycznych do tworzenia programu studiów*, stanowiących załącznik do uchwały Nr 9/23 Senatu PANS we Włocławku z dnia 14 marca 2023 r. oraz procedury PZ 1. *Tworzenie programu studiów* zawartej w *Księdze Jakości. Wytyczne do tworzenia programu studiów* zawierają:

- 1) opis procesu tworzenia programu studiów;
- 2) opis warunków prowadzenia studiów oraz sposobu organizacji i realizacji procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
- 3) wymagania dotyczące dokumentacji procesu projektowania programu studiów i jego wyników;
- 4) określenie osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych etapów procesu projektowania i zatwierdzania programu studiów.

Natomiast w procedurze PZ 1 opisane są poszczególne etapy postępowania w procesie tworzenia i zatwierdzania programu studiów. Propozycję programu studiów przedstawia Zakładowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, następnie program po zaopiniowaniu przez Radę Ekspertów składającą się z interesariuszy zewnętrznych jest przedkładany Radzie Wydziału, która po pozytywnym zaopiniowaniu przekazuje projekt programu Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia, a ta z kolei kieruje program na posiedzenie Senatu Uczelni, który zatwierdza program odpowiednią uchwałą.

W Uczelni prowadzona jest systematyczna ocena programu studiów na kierunku nowe media i e biznes. Zakres oceny jest określony w procedurze PZ 2. Przegląd i monitorowanie programów studiów ma charakter kompleksowy i obejmuje w szczególności:

- 1) efekty uczenia się;
- 2) opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się;
- 3) plan studiów (siatka) określający liczbę punktów ECTS;
- 4) matryca pokrycia efektów uczenia się;
- 5) opis przedmiotu;
- 6) zgodność rodzajów proponowanych przedmiotów z aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwej dla kierunku;
- 7) adekwatności metody prowadzenia zajęć do osiągnięcia efektów uczenia się;
- 8) zgodność programu studiów z obowiązującymi przepisami prawa;

- 9) sposób formułowania kierunkowych efektów uczenia się;
- 10) analizę pisemnych prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych pod kątem zgodności zagadnień egzaminacyjnych i zaliczeniowych z zakładanymi efektami uczenia się, poziomu uzyskiwania przez studentów zakładanych efektów uczenia się, jakości weryfikacji efektów uczenia się wyrażanej poprzez oceny, adekwatności kryteriów oceny do zakładanych efektów uczenia się, adekwatności ocen do poziomu prezentowanego przez studentów;
- 11) analizę procesu dyplomowania;
- 12) analizę praktyk zawodowych i efektów uczenia się nabywanych przez studentów na praktykach;
- 13) realizację zadań dydaktycznych i poziomu zadowolenia prowadzących zajęcia z narzędzi do pracy zdalnej i funkcjonalności platform
- 14) wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych w tym praktyk zawodowych.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. W obrębie poszczególnych procedur odnoszących się do monitorowania i przeglądu programu studiów oraz warunków jego realizacji zostały określone wzory formularzy służących do gromadzenia danych, które umożliwiają systematyczne gromadzenie jednolitych rodzajów i zakresów danych i informacji o poszczególnych programach w ramach całej Uczelni oraz ich porównywalność. Te dane i informacje są podstawą do dalszej analizy i formułowania wniosków stanowiących podstawę rekomendacji odnoszących się do doskonalenia programów studiów. Jako przykładowe formularze do gromadzenia danych i informacji można wskazać: formularz informacji z przeglądu programu studiów, protokół analizy opisu przedmiotów, protokół analizy pisemnych prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych, arkusz oceny zajęć dla studentów wraz z wzorem opracowania wyników, arkusz hospitacji zajęć dydaktycznych, sprawozdanie kierownika zakładu dotyczące liczebności studentów, kryteria oceny pracy dyplomowej, protokół zatwierdzenia tytułów prac dyplomowych, a także protokół oceny jakości procesu dyplomowania. Zespół oceniający zapoznał się z wybranymi wypełnionymi formularzami do gromadzenia danych o programie studiów, tj. protokołem z oceny wybranych opisów przedmiotów dokonywanej przed rozpoczęciem roku akademickiego, informacją z oceny jakości kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes, przedkładaną Dziekanowi przez Kierownika Zakładu Nowych Mediów oraz raportem z przeglądu programu studiów na kierunku nowe media i e-biznes, przedkładanym Dziekanowi przez Kierownika Zakładu Nowych Mediów. Potwierdzają one gromadzenie informacji i danych o poszczególnych aspektach programu studiów, ich analizę, zbiorcze opracowanie oraz wykorzystanie wyników, jako podstawy do formułowania rekomendacji, a tym samym ich zastosowanie do ustawicznego doskonalenia programu studiów.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni – kadra prowadząca kształcenie oraz studenci, jak również przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, skupieni w Radzie Ekspertów, jak również spoza niej. Udział wszystkich grup interesariuszy w ocenie programu studiów jest formalnie zagwarantowany, a faktyczny ich udział został potwierdzony w trakcie spotkań zespołu oceniającego z kadrą prowadzącą kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes, studentami oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w trakcie wizytacji. Wszystkie grupy interesariuszy podawały przykłady wysuwanych przez siebie inicjatyw mających na celu doskonalenie programu studiów oraz znakomitą orientację w potrzebach w tym zakresie.

Jakość kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes jest poddawana cyklicznej ocenie zewnętrznej, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów i warunkach jego realizacji,

o czym świadczy skuteczność realizacji przez Uczelnię zaleceń sformułowanych w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w odniesieniu do kryterium 10 oraz pozostałych kryteriów, co zostało opisane w pozostałych częściach raportu.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale nr 111/2022 Prezydium PKA z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się wdrożenie i stosowanie sposobów monitorowania i doskonalenia programu studiów, adekwatnych do koncepcji kształcenia, programu studiów na kierunku nowe media i e-biznes i warunków jego realizacji, umożliwiających holistyczne podejście do oceny oraz zapewnianiających skuteczność w diagnozowaniu nieprawidłowości i ich usuwaniu lub zapobieganiu ich powstawaniu.	Uczelnia zaktualizowała Księgę Jakości Kształcenia, wprowadzając do niej procedurę PZ 2.Przegląd i monitorowanie programów studiów. Procedura ta ma charakter kompleksowy i obejmuje kilkanaście wyszczególnionych w analizie stanu faktycznego elementów, właściwych zarówno dla programu studiów, jak i warunków jego realizacji. Zdefiniowano także zakres danych i informacji jakościowych, będący podstawą monitorowania i przeglądu programu studiów oraz opracowano system ich gromadzenia poprzez ustanowienie zestawu formularzy. Wybrane wypełnione formularze do gromadzenia danych o programie studiów, z którymi zapoznał się zespół oceniający, potwierdzają gromadzenie informacji i danych o poszczególnych aspektach programu studiów na kierunku nowe media i e-biznes, ich analizę, zbiorcze opracowanie oraz wykorzystanie wyników jako podstawy do formułowania rekomendacji, a tym samym ich zastosowanie do ustawicznego doskonalenia programu studiów.	Zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia określiła w sposób przejrzysty zakresy odpowiedzialności za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem nowe media i e-biznes oraz wyznaczyła osoby, jednostki oraz ciała odpowiedzialne za te działania, jak również za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku. W Uczelni obowiązują *Wytyczne do tworzenia programu studiów*, będące załącznikiem do uchwały Nr 9/23 Senatu PANS we Włocławku z dnia 14 marca 2023 r. oraz procedura PZ 1. *Tworzenie programu studiów* zawarta w *Księdze Jakości Kształcenia*, które stanowią mające charakter formalny, oficjalnie przyjęte, zasady zatwierdzania i wprowadzania zmian, a także wycofania programu studiów. Na kierunku nowe media i e-biznes prowadzona jest systematycznie kompleksowa, wieloaspektowa ocena programu studiów, oparta o dobrze zdefiniowany zakres danych i informacji jakościowych o programie studiów oraz warunkach jego realizacji, gromadzonych z wykorzystaniem zestawu formularzy, których wzory zawarte są w *Księdze Jakości Kształcenia*. W ocenie programu studiów na etapie jego projektowania, realizacji i doskonalenia zaangażowane są wszystkie kategorie interesariuszy, w tym w szczególności studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni. Wyniki wewnętrznej oceny programu studiów, jak i wyniki cyklicznych ocen zewnętrznych, są wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów i warunków jego realizacji.

W uchwale Prezydium PKA dotyczącej oceny programowej kierunku nowe media i e-biznes, poprzedzającej bieżącą ocenę, stwierdzono, iż na kierunku nowe media i e-biznes nie są prowadzone systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. W efekcie zalecono wdrożenie i stosowanie sposobów monitorowania i doskonalenia programu studiów, adekwatnych do koncepcji kształcenia na kierunku nowe media i e-biznes i warunków jego realizacji, umożliwiających holistyczne podejście do oceny oraz zapewniających skuteczność w diagnozowaniu nieprawidłowości i ich usuwaniu lub zapobieganiu ich powstawaniu. Uczelnia w pełni zrealizowała zalecenie Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Jakkolwiek *Wytyczne do tworzenia programu studiów* uwzględniają w pełni wymagania, które są stawiane programom studiów w przepisach prawa, pożądane byłoby objęcie *Wytycznymi* także wymagań o charakterze jakościowym, a tym samym motywowanie twórców projektów nowych programów do wprowadzania do programów np. innowacyjnych metod kształcenia, weryfikacji efektów uczenia się, nieoczywistych form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym lub umiędzynarodowienia kształcenia, wykorzystania współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz zwiększenia elastyczności w kreowaniu przez studentów indywidualnych ścieżek uczenia się w celu nadania programom studiów realizowanym w Uczelni oryginalnego, właściwego specyfice Uczelni, charakteru.

2. W przeglądzie programu studiów szczególny nacisk jest położony na elementy o charakterze standardowym, jak np. ocena zgodności treści programowych z zakładanymi efektami uczenia się, czy treści odpowiadają aktualnemu stanowi praktyki, czy sekwencja zajęć w planie studiów jest prawidłowa itp. Pożądane byłoby uwzględnienie w przeglądzie programu studiów także aspektów wykraczających ponad standard, w tym wzięcie w programie pod uwagę np. najnowszych osiągnięć dydaktyki szkoły wyższej, nowoczesnej technologii i narzędzi edukacyjnych (nie tylko metod kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), co mogłoby skutkować wyznaczeniem nowych kierunków strategii Uczelni dotyczących kształcenia.
3. W wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia funkcjonującym w Uczelni zaplanowano wiele szczegółowych procedur powiązanych z doskonaleniem jakości programu studiów oraz warunków, w których program studiów jest realizowany, jak również określono szczegółowy i rozbudowany zakres danych i informacji jakościowych, gromadzonych jako podstawa do analizy i podejmowania decyzji o charakterze projakościowym, a także ustalono w ramach jednego roku harmonogram realizacji tych procedur. Pożądane byłoby rozważenie zmniejszenia częstości wykonywania niektórych procedur, szczególnie tych o charakterze przeglądowym, na rzecz wprowadzenia ich cykliczności w perspektywie dłuższej niż jednego roku (np. cyklu kształcenia na kierunku). Dałoby to możliwość oglądu programu studiów i warunków jego realizacji w dłuższych ramach czasowych i pozwoliłoby na łatwiejsze dostrzeganie potrzeby zmian w programie o charakterze bardziej przełomowym (np. w odniesieniu do całej koncepcji kształcenia) niż tylko doraźne korekty treści programowych, metod kształcenia, sekwencji zajęć i podobnych elementów.

Zalecenia

Brak

5. Załączniki: